ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИРЛИГИНИНГ НАМОЙИШИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 110 (5971). 7 июнь, 1977 йил ⊙ СЕШАНБА ⊙ Баҳоси 2 тийин.

Л. И. БРЕЖНЕВ ФАМ ВАН ДОНГНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

6 июнь куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Вьетнам Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Вьетнам Социалистик Республикаси ҳукуматининг бош министри Фам Ван Донгни қабул қилди.

Л. И. Брежнев билан Фам Ван Донг КПССнинг XXV съезди ҳамда ВКП IV съездининг қарорлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар. Иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорликнинг асосий масалалари муҳокама қилинди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Вьетнам Коммунистик партиясининг интернационалистик сиёсати Совет халқи билан Вьетнам халқининг дўстлигини мустаҳкамлашга ҳал қиладиган даражада кўмаклашаётганлиги мамнуният билан қайд этилди.

Л .И. Брежнев Совет Иттифоқи социалистик қурилиш масалаларини ҳал этишда Вьетнам халқига бундан буён ҳам мадад кўрсатаверади, деди. У совет кишилари социалистик Вьетнамнинг тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социализм учун курашга қўшаётган ҳиссасини юксак даражада қадрлайдилар, деб таъкидлади.

Фам Ван Донг айтдики, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини кутиб олишга тайёргарлик кўраётган Совет халқининг улкан муваффақиятлари Вьетнамдаги ҳамма меҳнаткашларни қувонтирмоқда. СССР янги Конституциясининг қабул қилиниши тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун курашаётган ҳамма халқлар учун илҳомбахш омил бўлади.

Суҳбатда ҳар икки томонни қизиқтирувчи баъзи халқаро проблемалар тўғрисида фикрлашиб олинди. Кескинликни юмшатиш сиёсатининг халқаро муносабатларга ижобий таъсир кўрсатаётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Суҳбат самимият ва қардошларча дўстлик вазиятида ўтди.

Суҳбатда Совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, Вьетнам томонидан ВСРнинг Совет Иттифоқидаги элчиси Нгуен Хиу Кхиеу иштирок этдилар.

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи янги Конституцияси лойиҳасининг эълон қилиниши — совет Ватани тарихидаги бениҳоя муҳим маррадир. Бу иш Ватанимизнинг шонли 60 йиллик юбилейи йилида содир бўлганлиги учун ҳам у айниқса муҳим ва диққатга сазовордир. Асосий қонуннинг лойиҳаси қилинган жуда катта ишнинг, ҳозирги Конституция қабул этилган кейинги 40 йил мобайнида совет жамиятида рўй берган чуқур ўзгаришлар, Совет Иттифоқи ва бошқа социализм мамлакатларининг Конституциялар ишлаб чиқиш тажрибаси анализ қилиниб, умумлаштирилганлигининг натижасидир. Янги Конституциянинг лойиҳаси КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг бевосита раҳбарлигида ва актив иштирокида ишлаб чиқилди.

Янги Конституциянинг зарурлиги, унинг жуда катта аҳамияти, унинг партия раҳбарлигида совет халқи қўлга киритган жаҳоншумул тарихий ғалабаларни ифодаловчи асосий белгилари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети май Пленумидаги докладида чуқур ва атрофлича ойдинлаштириб берилди. Бу доклад ғоят муҳим сиёсий ва ғоявий-назарий ҳужжатдир.

Бизнинг социалистик Ватанимиз эндигина 60 ёшга кирди. Аммо шу йиллар мобайнида биз асрларга тенг йўлни босиб ўтдик. Ривожланган социализм қурилди, социал тараққиётнинг ҳозиргача бўлган энг юқори поғонасига эришилди.

«Биз янги жамият — инсоният тарихида шу дамгача мисли кўрилмаган жамият барпо қилдик, — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида. — Бу жамият кризислар бўлмайдиган, экономикаси муттасил ўсиб борадиган, етук социалистик муносабатларга, чинакам эркинликка эга бўлган жамиятдир. Бу жамият илмий материалистик дунёқараш ҳукмронлик қилаётган жамиятдир. Бу жамият келажакка, порлоқ коммунистик истиқболларга ишончи мустаҳкам жамиятдир. Унинг олдида яна ҳар томонлама тараққий этиш учун чексиз уфқлар очиқ».

Эндиликда янги Конституциямиз лойиҳасида ҳам ривожланган социалистик жамият қурилганлиги факти ёзиб қўйилди. Унда етук социализмнинг ундаги сиёсий ва иқтисодий системаларнинг, унинг социал ривожи ва маданиятининг, унинг ташқи сиёсатининг яхлит манзараси чизиб берилган. Умумхалқ социалистик демократиясининг ғоят улуғвор ғалабалари, гражданларнинг кенг ҳуқуқлари ва эркинликлари, шунингдек уларнинг вазифалари, Совет Иттифоқининг миллий-давлат тузилиши, ҳокимият ва бошқарувчи органлари системаси, ҳаммаси бирлашиб совет давлатимизнинг асосий қонунини ҳосил қиладиган бошқа муҳим принциплар кўрсатилган.

«Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи, — дейилади лойиҳанинг биринчи моддасида, — мамлакат ишчилар синфининг, деҳқонлар ва барча зиёлиларининг, барча миллатлари ва элатларининг ирода ва манфаатларини ифодаловчи социалистик умумхалқ давлатидир». Давлатимиздаги бутун ҳокимият халқникидир, халқ давлат ҳокимиятини марказда ва жойларда сайлаб қўйиладиган органлар — халқ депутатлари Советлари орқали амалга оширади.

Лойиҳада Совет Иттифоқи Коммунистик партияси совет жамиятининг раҳбар ва етакчи кучи, совет жамияти сиёсий системасининг, барча давлат ва жамоат ташкилотларининг ўзаги эканлиги, КПСС халқ учун яшаши ва халққа хизмат қилиши тўғрисидаги модда бор.

Марксизм-ленинизм таълимоти билан қуролланган Коммунистик партия жамиятни ривожлантиришнинг бош истиқболини, СССРнинг ички ва ташқи сиёсат йўлини белглаб беради, совет халқининг буюк бунёдкорлик фаолиятига раҳбарлик қилади, унинг коммунизм ғалабаси учун курашини планли равишда, илмий жиҳатдан асослаб олиб боради.

Ишлаб чиқариш воситаларининг социалистик мулклиги Советлар мамлакати иқтисодий системасининг негизидир. Социалистик мулк: давлат (умумхалқ) мулкини; колхозларнинг ва бошқа кооператив ташкилотларнинг мулкини (колхоз-кооператив мулкини); касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотларининг мулкини ўз ичига олади. Эркин меҳнат жамоат бойлигини халқ ва ҳар бир совет кишиси фаровонлигини ошириш манбаидир.

Совет Иттифоқининг экономикаси яхлит халқ хўжалик комплексидан иборат эканлиги, давлат бу комплексга раҳбарликни корхоналар, бирлашмалар ва бошқа ташкидавлат планлари асосида, марказлаштирилган тарздаги лотларнинг хўжалик юритишдаги мустақиллиги ва ташаббускорлиги билан уйғунлаштирган ҳолда амалга оширилиши лойиҳада уқтириб ўтилган.

Капитализмнинг фойда олишини бош мақсад қилиб қўйган капиталистик ишлаб чиқаришдан фарқли ўлароқ, лойиҳада «кишиларнинг ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини энг тўлиқ қондириш социализм шароитидаги ижтимоий ишлаб чиқаришнинг олий мақсадидир деб ёзиб қўйилганлиги айниқса муҳимдир. Бунда давлат меҳнаткашларнинг ижодий активлигига, социалистик мусобақага, фан-техника тараққиёти ютуқларига таянади, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишни, халқ хўжалигини узлуксиз ва пропорционал ривожлантиришни таъминлайди. Хўжалик ҳисоби, фойда, таннархдан актив фойдаланилади.

Ҳозир амалда бўлган Конституцияга нисбатан янги Конституция лойиҳасига янги боблар қўшилди. Улар орасидаги «Социал ривожланиш ва маданият» бобида давлат жамиятнинг социал бир хиллигини кучайтиришга, шахснинг ҳар томонлама камол топиши учун шарт-шароит яратиб беришга, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, фан ва маданиятни ривожлантиришга, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилашга ёрдам бериши айтилган; давлат меҳнаткашларнинг меҳнат ҳақи, реал даромадлари даражасини меҳнат унумдорлигининг ўсишига мувофиқ равишда кўтариш йўлини амалга оширади. «Ташқи сиёсат» боби совет давлати ленинча тинчлик сиёсатини изчиллик билан ўтказади, халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш ва кенг халқаро ҳамкорлик учун курашади, деб эълон қилади. «Социалистик Ватанни ҳимоя қилиш» бобида давлат совет халқининг социалистик ғалабаларини, унинг тинч меҳнатини, СССРнинг суверенитети ва территориал бутунлигини ҳимоя қилишни таъминлаши; шу мақсадда Қуролли Кучлар тузилганлиги ва умумий мажбурий ҳарбий хизмат жорий этилганлиги уқтирилган.

Социалистик демократия кенгайтирилганлиги ва чуқурлаштирилганлиги лойиҳада баён этилган янгиликнинг энг муҳим йўналишидир.

Аввало, советларни ташкил этишдаги ва уларнинг ишидаги демократик принциплар янада ривож топади, жамият ҳаётининг энг муҳим масалаларини ҳал этишда уларнинг ролини кучайтириш кўзда тутилган. СССР Олий Совети ССР Иттифоқи ихтиёрига берилган ҳамма масалаларни ҳал этишга ҳақлидир. Маҳаллий советлар маҳаллий аҳамиятга эга бўлган ҳамма масалаларни ҳал этиш билан бирга ўз территориясидаги бошқа ташкилотларнинг ишини ўз ҳуқуқлари доирасида контроль қилиб, мувофиқлаштириб ҳам турадилар. Советлар ва уларнинг депутатлари ўзлари қилган ишлар тўғрисида гражданларга мунтазам ахборот бериб туришлари, сайловчилар олдида ҳисоб беришлари лозим.

Сайлов системасига ҳам ўзгаришлар киритилди: ҳозир амалда бўлган Конституцияга мувофиқ СССР Олий Советига 23 ёшга етган, иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларига 21 ёшга етган кишилар сайланган бўлса, янги асосий қонун лойиҳаси 18 ёшдан бошлаб барча совет гражданларига шу ҳуқуқни беришни кўзда тутган. Бу янгилик — жамиятнинг ёш авлод тўғрисидаги ғамхўрлигининг, ёшларга ишончнинг яққол далилидир.

Лойиҳа касаба союзлари, комсомол ва бошқа оммавий жамоат ташкилотларининг роли ўсганлигини ифодалайди. Уларга қонун чиқариш соҳасида ташаббускор бўлиш, сиёсий, хўжалик ва социал-маданий масалаларни ҳал этишда қатнашиш ҳуқуқи берилади. Меҳнаткашлар коллективларининг роли алоҳида қайд этилган, бу эса партиянинг ишлаб чиқаришни бошқаришдаги демократик негизларни ривожлантириш йўлини амалга оширишда янги қадам қўйилганлигини билдиради. «Меҳнаткашларнинг коллективлари, жамоат ташкилотлари, — дейилади 16-моддада, — корхоналарни ва бирлашмаларни бошқаришда, меҳнат ва турмушни ташкил этиш масалаларини, ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, шунингдек социал-маданий эҳтиёжларга ва моддий рағбатлантиришга мўлжалланган маблағлардан фойдаланиш масалаларини ҳал этишда қатнашадилар».

Совет гражданларининг ҳуқуқлари тўғрисидаги қоидалар анча ривожлантирилган ва такомиллаштирилган. «СССР гражданлиги, гражданларнинг тенг ҳуқуқлилиги» деган махсус бобда совет кишиларининг ўзлари ўртасидаги ҳар қандай фарқлардан — жинси, ирқи ва миллатидан ва ҳоказолардан қатъий назар қонун олдида тенг эканлигидан иборат умумий принцип мустаҳкамланган.

Лойиҳада ҳар бир киши ҳаётининг энг туб негизларига алоқадор бўлган кўпдан-кўп ҳуқуқлар баён этилган. Меҳнат қилиш, дам олиш, соғлиқларини сақлаш, социал таъминот, илм олиш, маданият ютуқларидан фойдаланиш, илмий, техникавий ва бадиий ижод эркинлиги ҳамда бошқа ҳуқуқлар шулар жумласига киради. Айни вақтда гражданлар ҳуқуқларининг мазмуни янада чуқурлашди, шу ҳуқуқларнинг моддий гарантиялари янада тўлиқроқ, салмоқлироқ бўлиб қолди. Чунончи, ҳозирги Конституцияда баён этилган меҳнат қилиш ҳуқуқи «ўзларининг лаёқатларига, қобилиятларига, ўрганган касбларига, олган билимларига мувофиқ равишда ва жамият эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда касб, машғулот ва иш танлаш» ҳуқуқи билан тўлдирилди.

Лойиҳада совет кишиларининг сиёсий ҳуқуқлари ва эркинликлари: сўз, матбуот, йиғилишлар, митинглар, кўчаларда намойишлар қилиб юриш эркинлиги сақлаб қолиниши билан бирга анча тўлиқ таърифлаб берилди. Давлат ва жамият ишларини бошқаришда қатнашиш ҳуқуқи эълон қилинган, шу қатнашиш формалари кўрсатилган. Асосий қонун лойиҳасида гражданларнинг давлат органларининг ва жамоат ташкилотларининг фаолиятини яхшилаш тўғрисида уларга таклифлар киритиш, ишдаги камчиликларни танқид қилиш, мансабдор шахсларнинг ҳаракати тўғрисида судга шикоят қилиш ҳуқуқи берилган, шунингдек ўз ҳаётларига ва соғлиқларига, мулкларига ва шахсий эркинликларига, ор-номусларига ва қадр-қимматларига қилинган тажовузлардан суд орқали ҳимоя қилиниш ҳуқуқи баён этилган. Танқид учун таъқиб қилиш тақиқланади.

«Ўз-ўзидан равшанки, ўртоқлар, — деб уқтирди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида, — Конституция лойиҳаси гражданларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларидан ижтимоий тузумимизга қарши, совет халқининг манфаатларига зарар етказадиган тарзда фойдаланилмаслиги лозимлигига асосланади».

Ҳуқуқлар ва эркинликларнинг амалга оширилиши гражданнинг ўз бурчларини ижро этишидан ажралмасдир. СССР граждани ҳалол меҳнат қилиши, социалистик мулкни эҳтиёт қилиб асраши ва мустаҳкамлаши, социалистик Ватанни ҳимоя қилиши, миллатлар ва элатлар дўстлигини кучайтириши, болаларни тарбиялаш тўғрисида ғамхўрлик қилиши, жамият манфаатларига зид ножўя ҳаракатларга муросасиз бўлиши лозим. У Совет давлатининг манфаатларини қўриқлаши, унинг қудрати ва обрў-эътиборини мустаҳкамлашга кўмаклашиши зарур. Бошқа мамлакатларнинг халқлари билан дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантиришга, ялпи тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашга кўмаклашиш—унинг интернационал бурчидир.

Лойиҳанинг «Одил судлов, арбитраж ва прокурор назорати» бўлими совет одил судловининг чуқур демократик табиатини атрофлича очиб берган, совет одил судлови, бир томондан, социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни янада мустаҳкамлашга кўмаклашса, иккинчи томондан, СССР гражданларининг ҳуқуқлари ва эркинликлари жуда тўла-тўкис амалга оширилишига, уларнинг қонун ва суд олдида тенглигига риоя этилишига кўмаклашади.

Лойиҳада СССРнинг давлат тузилиши ва унинг ҳуқуқлари масалалари катта ўрин олган. «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи, — дейилади 69-моддада, миллатларнинг ўз тақдирларини ўзлари эркин равишда белгилашлари ва тенг ҳуқуқли Совет Социалистик Республикаларнинг ихтиёрий бирлашувлари натижасида тузилган кўп миллатли бир бутун иттифоқ давлатдир». Шу моддада шунингдек, бошқа баъзи моддаларда умумиттифоқ негизларини янада мустаҳкамлаш, СССРдаги миллатлар ва элатларнинг бир-бири билан тобора кўпроқ яқинлашиб бориши шуни тақозо этаётганлиги ўз ифодасини топган.

Ҳозир амалда бўлган Конституция сингари бу лойиҳада ҳам иттифоқдош республикаларнинг суверен ҳуқуқларини ССР Иттифоқи қўриқлаши ва гарантиялаши тўғрисидаги қоида баён этилган. Шу билан бирга республикаларга ССР Иттифоқи ихтиёрига берилган масалаларни ҳал этишда қатнашиш ҳуқуқи берилган.

«Умуман, — деб уқтирди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида, лойиҳада миллий давлат тузилиши масалаларининг ҳал этилиши кўп миллатли иттифоқнинг муштарак манфаатлари билан уни ташкил этувчи ҳар бир республиканинг манфаатларини чинакам демократик тарзда бирга қўшишни таъминлайди, мамлакатимиздаги барча миллат ва элатларнинг ҳар томонлама равнақ топишини ва бир-бири билан муттасил яқинлашишини таъминлайди».

Конституция лойиҳасида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг, иттифоқдош Совет Социалистик Республикасининг, автоном Совет Социалистик Республикасининг, автоном область ва автоном округнинг, ҳамма босқичдаги халқ депутатлари Советларининг компетенцияси, уларни сайлаш тартиби, халқ депутатининг ҳуқуқлари ва вазифалари, СССР Министрлар Советининг ваколатлари белгиланган.

Янги Конституция лойиҳаси, ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети май Пленумидаги доклади совет кишиларининг ғоят зўр қизиқишига ва маъқуллашига сазовор бўлди; булар — жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Халқимиз лойиҳани Ленин партиясининг Совет Ватанини равнақ топтириш тўғрисидаги, унинг куч-қуввати ва обрў-эътиборини мустаҳкамлаш ҳақидаги, гражданларнинг ўз ижодий кучлари, қобилиятлари ва истеъдодларини ривожлантириш ва қўлланиш, шахснинг уйғун камол топиши учун энг қулай шарт-шароитлар яратиш тўғрисидаги ғамхўрлигининг янги яққол ифодаси деб билмоқда. Бизнинг жамиятимиз «Ҳар бир кишининг эркин камол топиши — ҳамма эркин камол топишининг шартидир» деган энг олий инсонпарвар коммунистик идеалга мувофиқ муттасил ривожланиб бормоқда.

Эндиликда, СССР янги Конституцияси лойиҳаси эълон қилинган бир пайтда партия, совет ва жамоат ташкилотлари уни кенг муҳокама қилиш юзасидан зўр ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий иш олиб боришлари лозим.

Конституция лойиҳасини ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1977 йил май Пленумидаги докладидан келиб чиқадиган вазифаларни пленумларда ёки партия активларининг йиғилишларида ва бошланғич партия ташкилотларининг очиқ йиғилишларида, меҳнаткашларнинг ишлайдиган, ўқийдиган жойларидаги ва ҳарбий хизматдаги коллективлар йиғилишларида, гражданларнинг истиқомат жойидаги йиғилишларда, матбуотда, телевидение ва радио орқали муҳокама қилиш зарур. Лойиҳани иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Олий Советлари ҳамма меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг сессияларида муҳокама қилиш мақсадга мувофиқдир.

Конституция лойиҳасининг умумхалқ муҳокамаси мамлакат ижтимоий ҳаётини янада активлаштиришнинг, омма ижодий ташаббусини оширишнинг қудратли омили бўлиб қолиши керак. Шу билан бирга бутун диққат-эътиборни меҳнат коллективларининг, партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг амалий фаолиятини янада яхшилашга, одамларни қизиқтираётган актуал масалаларга, ишдаги мавжуд камчиликларни бартараф этишга қаратиш лозим. Муҳокамага партия ташкилотлари бошчилик қилишлари керак.

Лойиҳани муҳокама қилиш давомида совет халқининг ютуқларини, халқнинг моддий фаровонлиги ва маданий даражаси муттасил ўсганлигини ҳар томонлама кўрсатиб бериш зарур. Халқ манфаатларини ҳамма нарсадан юқори қўйган Совет давлатининг инсонпарварлик моҳияти чуқур тушунтириб берилсин. Гражданларнинг ҳақиқий эркинлиги ва тенг ҳуқуқлилигини гарантиялайдиган социалистик демократиянинг моҳияти ишонарли тарзда очиб кўрсатилсин. Совет социалистик турмуш тарзи изчиллик билан пропаганда қилинсин, буржуазия идеологлари ва турли-туман ревизионистлар билан мунозарада бизнинг эътиқодларимиз ва принципларимиз далил-исботлар билан қаттиқ туриб ҳимоя қилинсин.

Шу вазифаларни ҳал этиш учун оммавий ахборот ва пропаганда воситалари кўп иш қилиши керак. Улар асосий қонун лойиҳаси муҳокамасини кенг кўламда ёритишлари, ўз ўқувчилари, тингловчилари, томошабинларининг хатлари, таклифлари, фикр ва мулоҳазаларига кенг йўл очиб қўйишлари зарур.

Конституция лойиҳасининг умумхалқ муҳокамаси дунёда биринчи социализм мамлакати ютуқларининг марокли кўриги, совет социалистик ремократиясининг катта байрами, халқимизнинг партия, унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида тобора мустаҳкамланиб бораётган бузилмас жипслигининг янги далили бўлади.

Совет халқи жонажон партия раҳбарлигида порлоқ коммунистик келажак сари комил ишонч билан олға бормоқда!

(«ПРАВДА» газетасининг 6 июндаги бош мақоласи).

СССР янги Конституцияси лойиҳасини пойтахт меҳ наткашлари зўр қизиқиш билан муҳокама қилишяпти.
Суратда: Тошкент метрополитенининг «В. И. Ленин ном ли майдон» станциясини бунёд этаётган қурувчилар янги Конституция лойиҳаси билан танишмоқдалар

Ш. Иброҳимов фотоси. (ЎзТАГ).

ЯКДИЛЛИК БИЛАН МАЪҚУЛЛАЙМИЗ

Тушки пайт эди. Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг катта боғида сабзавоткорлар, соҳибкорлар, боғбонлар, чорвадорлар тўпланишди. 400 нафардан зиёд кишиларнинг суҳбат мавзуи ягона: СССР Конституциясининг лойиҳаси ҳақида боради. Қизил алвонга ёзилган «СССР янги Конституциясининг лойиҳасини маъқуллаймиз» деган сўзлар кўзга ташланади.

Конституциянинг лойиҳаси муҳокамасига бағишланган митингни колхоз партия комитетининг секретари Ҳ. Иброҳимов очди.

Минбарда Ленин ордени кавалери, бригада бошлиғи Н. Жумабоев.

— Колхозимиз меҳнаткашлари,—дейди у,—КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари ва СССР янги Конституциясининг лойиҳасини катта қизиқиш билан кутиб олдилар. Бу муҳим ҳужжатда мамлакатимизда 40 йил ичида рўй берган ўзгаришлар ўз ифодасини топган. Шу жумладан бизнинг қишлоғимиз ҳам тубдан ўзгарди. У кўрки жиҳатдан шаҳардан қолишмайдиган бўлиб қолди. Албатта биз бундай ютуққа кўп миллатли коллективимизнинг ғайрати ва шижоатли меҳнати туфайли эришдик. Биз бутун коллективимиз билан СССР Конституциясининг янги лойиҳасини маъқуллаймиз ва қўллаб-қувватлаймиз.

Минбарга область Советининг депутати бригада бошлиғи Ҳ. Тўхтаназаров кўтарилади:

— Шу кунларда колхозчиларимиз ўй-фикри СССР Конституцияси лойиҳасининг муҳокамасига қаратилган. КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумдаги докладини зўр мамнуният билан кутиб олдик. Бригадамиз, Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига олган юксак социалистик мажбуриятини бажариш ва сабзавот ҳамда картошка етиштириш бўйича шу мавсумнинг ўзида йиллик планни икки баробар ошириб адо этишга аҳд қилди.

Митингда колхоз комсомол комитетининг секретари Н. Соатов, колхозчи Н. Ўрозбоева, колхоз агрономи М. Болтабоев ўртоқлар ҳам сўзладилар.

Колхозчилар КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари, СССР янги Конституцияси лойиҳасини якдиллик билан маъқуллаганликлари ҳақида қарор қабул қилдилар.

М. РАҲИМОВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАҒАЛ ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА ШУ ЙИЛ 6 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — бир кунлик ўсиш, иккинчи устун —мавсум бошидан буён.

Калинин	0,2	56,1
Бўка	0,4	54,4
Оққўрғон	0,3	53,9
Қуйи Чирчиқ	0,2	52,8
Тошкент	5,5	52,7
Оҳангарон	1,4	49,3
Пискент	0.6	48,7
Оржоникидзе	2,6	44,9
Бекобод	1,6	42,6
Ўрта Чирчиқ	0,4	41,0
Янгийўл	2,0	39,6
Чиноз	0,8	38,8
Юқори Чирчиқ	0,3	29,7
Бўстонлиқ	0,4	22,7
Область бўйича:	10,9	44,9

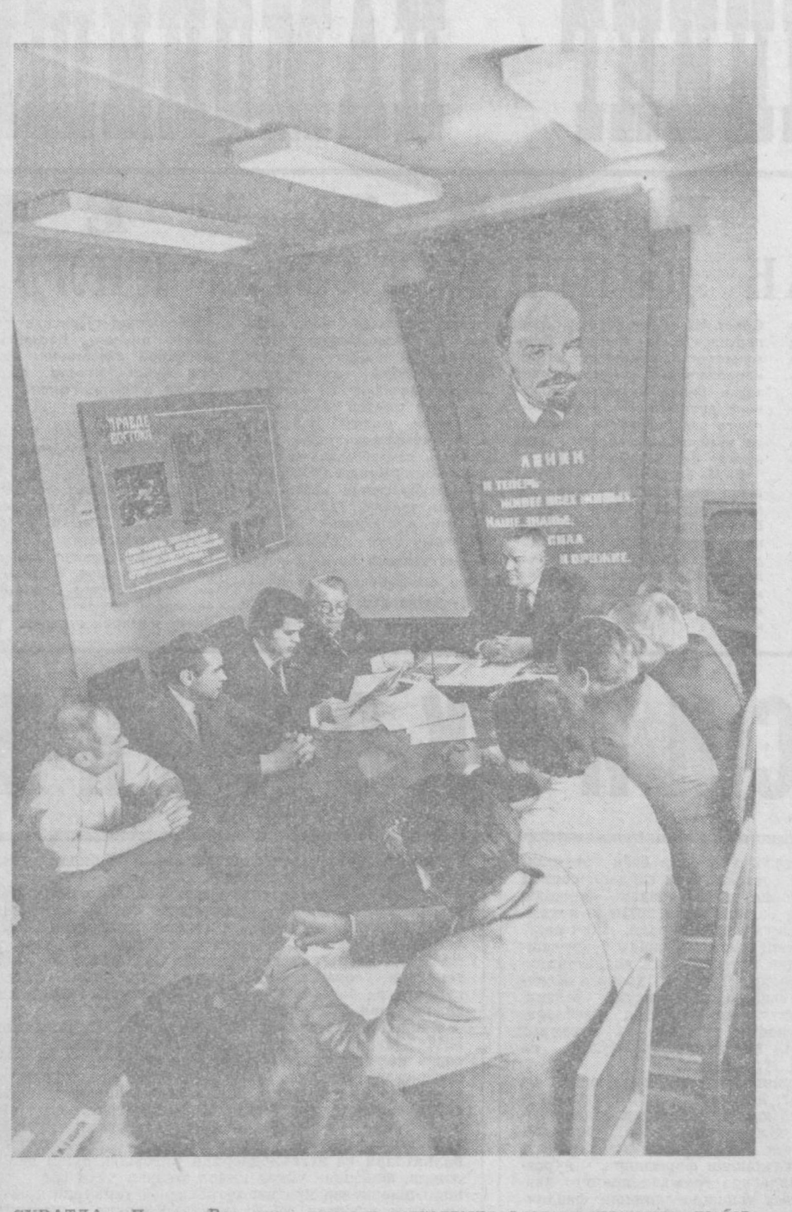

СУРАТДА: «Правда Вос тока» газетаси редколлегия аъзолари газетанинг навбатдаги сони материалларини муҳокама қилмоқдалар.

«ПРАВДА ВОСТОКА» ГАЗЕТАСИ 60 ЁШДА

ОКТЯБРЬ ТЕНГДОШИ

Мамлакатдаги энг кекса газеталардан бири — «Правда Востока» Улуғ Октябрь социалистик революцияси арафасида — 1917 йил апрелда туғилган эди. Уни ўша вақтда «Наша газета» деб атардилар. Омма онгига Ленин ғояларини сингдиришда, Муваққат ҳукуматнинг халққа қарши сиёсатини фош этишда, эксплуататорлар ҳокимиятига қарши ишчи ва деҳқонларни кўтаришда газета катта роль ўйнади.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонгач, янги типдаги давлат билан «Искра», «Правда» газеталари традицияларига садоқатли янги типдаги матбуот ҳам қарор топди. Улуғ Октябрь революциясини тайёрлашда ва амалга оширишда «Наша газета» катта агитацион ва ташкилий ишларни олиб борди. Газета саҳифаларида сулҳ ва ер тўғрисидаги декретлар, доҳиймиз В. И. Ленин бошчилигида Халқ Комиссарлар Совети тузилганлиги тўғрисидаги қарор, Россия халқлари ҳуқуқлари декларацияси, Россия ва Шарқ меҳнаткаш мусулмонларига мурожаат каби муҳим ҳужжатлар эълон қилинди.

1924 йилда Туркистонда миллий давлат чегараланиши ўтказилиб, Ўзбекистон ССР ташкил топгандан кейин «Наша газета»нинг номи «Правда Востока» деб ўзгартирилди. Ўша кезларда хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида катта бунёдкорлик ишлари бошланаётган эди. Газета Ленин васиятларига амал қилиб, ҳаётнинг ҳамиша олдинги сафларида бўлди, оммани янги ҳаёт қуришга сафарбар этди.

Газета партия ва халқ ўйлари билан яшади. Собиқ колониал ўлка киши кўз ўнгида яшариб, янгиланиб бораётган кезларда у яна ҳам активлик кўрсатди. Газета саҳифаларида Совет ҳокимияти сиёсатининг халқчиллиги на ҳаққонийлиги ифодаланди, ер-сув реформалари, миллий давлат чегараланишининг аҳамияти ўз аксини топди. Халқ хўжалигини индустрлаштириш учун бошланган кураш ҳақида мунтазам мақолалар бериб борди.

Бўзсув ГЭСлар каскади, Чирчиқ электрохимия комбинати, «Ташсельмаш», Қувасой цемент заводлари, Тошкент ва Фарғона комбинатлари қурилишини газета ўз оталиғига олди. Иқтисодий қолоқликни тезроқ бартараф этиш ва социалистик қайта қуриш суръатларини оширишда у партия ташкилотларига катта ёрдам берди.

Яқинда биз Мичуринск шаҳридан бир бандероль олдик. Уни Ўзбекистонда кўп йиллар истиқомат қилган актив газетхон Б. Д. Михайлов юборибди. Бандеролда «Правда Востока» саҳифаларида турли даврларда эълон қилинган фотосуратлар бор эди. Бу суратларда ҳаётнинг ҳамма қирралари ўз ифодасини топган. Газетанинг ўша йилларда ҳаёт билан ҳамнафас бўлганлигини шу факт ҳам исботлаб турибди.

Қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, пахта мустақиллиги учун кураш, ирригация системаларини бунёд этиш учун бошланган ҳаракат давомида газета овози яна ҳам баландроқ янгради. Газета туғилаётган янгиликларни кенг кўламда пропаганда қилди, кишиларни озод меҳнатга, янгича турмушга даъват этди.

Улуғ Ватан уруши йилларида совет халқининг фронтда ва фронт орқасидаги қаҳрамонликларини кўрсатиш газетанинг асосий темаси бўлди. Газета маълум вақт кичик форматда чиққан бўлсада, лекин фронт ва фронт орқаси ҳаётини, совет жангчилари қаҳрамонликларини кенг кўламда кўрсата олди.

Меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялаш, совет халқининг қардошларча ҳамкорлигини мустаҳкамлашда газетанинг роли беқиёсдир. Унинг саҳифаларида Ўзбекистон ва Тожикистон, Туркманистон ва Қирғизистон, Қозоғистон ва Озарбайжон меҳнаткашларининг катта «оқ олтин» хирмони учун курашдаги ҳамкорлиги, «Бухоро—Урал», «Ўрта Осиё—Марказ» газ қувурлари қуришда халқимиз кўрсатган матонат, табиий офатдан сўнг янги Тошкент шаҳрини бунёд этишдаги дўстларимиз ёрдами турли жанрларда ўз ифодасини топди.

Пахтакорлар ҳаёти газета учун ҳамиша бош мавзу бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Чунки пахта ўзбек халқининг миллий ифтихоридир. Ўрта Осиёдаги бошқа газеталар қатори «Правда Востока» саҳифаларида ҳам пахтачилик ривожининг солномаси ёзиляпти. 6 миллион тонналик катта хирмон учун бошланган курашда ўзбек пахтакори кўрсатаётган мардлик ва матонат ҳар бир саҳифада, ҳар бир сонда ўз ифодасини топмоқда.

Газетанинг хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланмоқда. 1956 йилда газета 10 мингинчи сони чиқиши муносабати билан Меҳнат Қизил Байроқ ордени, 1967 йил апрелда 50 ёшга тўлиши муносабати билан эса Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиғи билан тақдирланди. Меҳнатимизга берилган бу баҳо барча журналистларни яна ҳам унумли ижод қилишга, партия ва халқ хизматини аъло даражада бажаришга даъват этмоқда.

«Правда Востока» газетаси журналистлари шонли революцион анъаналарни ҳамиша кўзқорачиғидек асрайдилар. Газета саҳифаларида ленинчи революционерлар М. В. Фрунзе, В. В. Куйбишев, М. И. Калинин, Туркистон большевиклари дарғалари В. Д. Вотинцев, Н. В. Шумилов, В. П. Бауман каби халқ фарзандларининг жанговар овози янграган эди. Йўлдош Охунбобоев, Файзулла Хўжаев, Акмал Икромов, Усмон Юсупов газетанинг доимий муаллифлари бўлишган. Алексей Толстой, Якуб Колас, Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом асарларини газета кенг оммага етказган. Мана шундай мўътабар даргоҳда меҳнат қилиш ҳар бир журналист учун фахрли ва айни пайтда масъулиятлидир.

«Правда Востока» газетаси коллективи яхши анъаналарни давом эттириб, ҳозир ҳам ҳаётнинг олдинги сафларида бўлишга, сўз ва иш билан ўқувчилар онги ва қалбига таъсир этишга ҳаракат қилмоқда. КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорлари асосида газета саҳифаларида актуал ҳаётий масалалар, социал иқтисодий проблемалар бўйича янги рубрикалар пайдо бўлмоқда. Ҳар ойда «Мусобақа: мақсад, характер, тажриба» рубрикаси остида саҳифалар эълон қилинмоқда. «Беш йиллик илғори минбари», «Мажбуриятларнинг бажарилишини текширамиз», «Тажриба мактаби» каби рубрикалар остида ҳам кўпчиликни қизиқтирган масалалар ёритилмоқда.

Халқ севган газета бугунги кунда ўзининг 60 йиллигини нишонлаяпти. Шу давр мобайнида у партия ғамхўрлигини, жамоатчилик эътиборини, ўқувчилар мададини ҳамиша сезиб турди. Ўтган йили «Правда Востока» газетхонлардан 18 мингта хат олди. Ишчи-деҳқон мухбирлари сафининг йил сайин ошиб бораётганлиги бизни қувонтиради. Улар орасида турли ёшдаги, турли касбдаги кишилар бор. Газетхонлар маслаҳати, истаги ва ёрдами билан биз газетани яна ҳам халқчил, яна ҳам ўқимишли қилиб чиқаришга ҳаракат қилмоқдамиз.

Бугунги кунда газета олдига катта талаблар қўйиляпти. Талабчан ўқувчилар дидига мос газета тайёрлаш учун кўп изланиш ва меҳнат қилиш керак. Биз партия ва халқ қўяётган янги-янги талабларни тўла бажаришга, билдирилган катта ишончни ижод билан оқлашга ҳаракат қилмоқдамиз.

Бугунги кунда газета саҳифаларида ўнинчи беш йиллик характерини белгиловчи, меҳнат коллективларини КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли бажаришга, иш сифати ва самарадорлигини оширишга даъват этувчи материаллар тез-тез эълон қилинмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган ташаббусларни газета омма ўртасида кенг пропаганда қилмоқда. Бутун эътиборни Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга қаратмоқда.

Газета юбилейи Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги нишонланадиган йилда ўтаётганлиги яна ҳам қувончлидир. Бинобарин, Октябрь ғояларини амалга оширишда газетамиз қўшган муносиб ҳисса билан биз доимо фахрланамиз. Шонли анъанани давом эттириб, ўз талант ва маҳоратимизни коммунистик жамият қурилишидаги улуғвор вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга сафарбар этаверамиз.

Я. НУДЕЛЬМАН,
«Правда Востока» газетаси бўлим мудири, редколлегия аъзоси.

ПОЙТАХТ ҚУРИЛИШЛАРИДА

Кейинги пайтларда «Главташкентстрой» бинокорлари кўпгина янги турар-жой бинолари, ётоқхоналар ва бошқа маданий-маиший объектларни қуриб, фойдаланишга топширдилар. Комсомол 40 йиллиги кўчасидаги 186 квартирали 9 қаватли бино, Луначарское шоссесидаги 32 квартирали турар-жой уйи юқори сифат билан фойдаланишга топширилди.

Бинокорлар айни кунларда ҳам зарбдор суръатлар билан меҳнат қилишмоқда. Кундан-кунга кенгайиб бораётган шаҳримизнинг турли участкаларида кетма-кет уй тўйлари ўтказилмоқда. Жумладан яқинда 3-трестга қарашли 5-қурилиш бошқармаси бинокорлари Майна Ҳасанова кўчасида самолётсозлар учун 48 квартирали уйни қуриб бердилар. ТошМИ массивида эса иккита тўққиз қаватли бино фойдаланишга топширилди. Бу ерда 178 онла ҳовли тўйларини ўтказди.

Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг «Дорстройтрест» бунёдкорлари ҳам кетма-кет янги уйларни ўз эгаларига топширмоқдалар. Жуковский кўчасидаги 42 квартирали уйни давлат қабул комиссияси аъло баҳо билан олди.

М. ФЕЛЬДМАН.

РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР ИЗЛАНИШДА

Қурилиш ишлари самарадорлигини ошириш, объектларни тез ва соз қуриб битказишда рационализаторлар таклифлари муҳим ўрин тутади. «Ангрен» разрези қурилиш бошқармасининг ишчи-хизматчилари бу борада бир қатор қувончли натижаларга эришмоқдалар.

Бошқарма рационализаторлик ва ихтирочилик бюроси ишчиларнинг янгиликка интилиб киритган ҳар бир таклиф ва мулоҳазаларини мунтазам қўллаб-қувватлайди. Бу эса рационализаторлар сафининг ўсишига ҳамда ихтиролар самарадорлигининг ошишига олиб келмоқда. Жумладан, ўтган йилнинг ўзида бошқармада 21 рационализаторлик таклифи киритилди. Шулардан 12 таси қисқа вақт ичида ишлаб чиқаришга жорий қилинди, 6 таси эса айни пайтда синовдан ўтказилмоқда. Ихтиролар ишлаб чиқаришга тадбиқ қилингач бошқарма 116,9 минг сўм фойда кўрди. Ишчилардан Е. Соперов, Г. Шульженко, механик А. Храпов, Р. Сўинова, прораблардан И. Бугаец, А. Сазоновлар моҳир рационализаторлар сифатида танилганлар.

А. РАЗЗОҚОВ.

МЕРОСИМИЗНИ ЎРГАНАМИЗ

НАВОИЙШУНОСЛИККА ҚЎШИЛГАН ИЖОДИЙ ҲИССА

Улуғ ўзбек шоири Алишер Навоий ҳаёти ва фаолияти ҳақида жуда кўп илмий ва адабий асарлар яратилган. Шунча илмий тадқиқот-у, адабий асарлардан кейин ҳам Алишер Навоий ҳақида янги қизиқ китобга эҳтиёж сезилаётган эди. Бу китоб навоийшунос олим, классик адабиётимизнинг билимдони Азиз Қаюмов томонидан яратилган «Алишер Навоий» асари бўлди. Асар Алишер Навоийнинг адабий портрети, унинг ҳақидаги қисқа тарихий-биографик очеркдир. Шу принципдан келиб чиқиб, муаллиф, қаҳрамони — Навоийнинг туғилганидан бошлаб, то умрининг охиригача бўлган ҳаёт йўли ҳақида маълумот беради. Шоирнинг сюжетли асарлари (йирик достонлари) мазмунини тўла келтиради.

Китобда Навоий ҳаёти билан боғлиқ бўлган воқеа-ҳодисалар тарихан изчил равишда ёритилган. Баъзи ўринларда А. Қаюмов илмий ва бадиий адабиётларда бўлмаган деталлар, эпизодлар ҳам келтиради. Масалан, китобнинг «Хушхабар» («Ҳирот») деб номланган муқаддимаси воқеаси оригиналлиги билан киши диққатини тортади. Алишернинг тоғаси Мавлоно Али опасининг кўзи ёриганини, ўғил кўрганини айтиш, поччасини қувонтириш мақсадида Ғиёсиддин Кичкина хизматхонасига — саройга бориб бу хабарни етказади. Шодлиги кўксига сиғмаган Ғиёсиддин қайниси Алининг хушхабаридан қувониб кетиб, туғилган ўғлининг исмини унинг номи билан, Али деб аташини айтади... Мантиқан далилланган ажойиб бадиий лавҳа! Аслида, бу эпизод Навоий ҳақида ёзиб қолдирилган тарихий асарларда учрамайди. Аммо, Алишернинг туғилгани хушхабарини Али (Ғарибий) эмас, Ғиёсиддин Кичкинага бошқа биров, масалан, иккинчи тоғаси Мирсаид (Қобулий) етказган бўлиши ҳам мумкин! Лекин Ғарибийнинг номи тасодифий равишда Али бўлганлиги муаллифнинг фантазияси жонли, ҳаётий чиқишига қўл келган. Бу муқаддимани Навоий ҳақидаги мустақил бир ҳикоя дейиш мумкин.

Муаллиф шу ҳикоядан кейин берилган «Шеърий суҳбатлар» номидаги бадиий лавҳада ёш Алишернинг илк «адабий муҳити» тасвири, тоғалари Мирсаид Қобулий ҳамда Али Ғарибийларнинг ижод намуналари ҳақида китобхонда муайян тасаввур ҳосил қилади.

Навоийнинг ўз замонасида Ҳирот ва Хуросондаги бошқа шаҳарлардаги шоиру олимларга устозлик қилиши, улар билан муносабатлари (масалан: Камолиддин Биноий, Самарқандда Шайхим Суҳайлий, Хондамир, Восифий ва бошқалар) ҳақида илмий ва адабий асарларда маълумотлар бор. А. Қаюмов «Мударрис таърифи», «Шеър баҳси» бадиий лавҳаларида Навоийнинг Самарқандда бирга ўқишган талаба ва шу шаҳарлик дўстлари ҳақидаги маълумотлар (В. Абдуллаевнинг «Навоий Самарқандда» китобида Навоий ва ўша замон адабий муҳити кенг ёритилганини ҳам келтиради. Китобхонни Юсуф Андижоний, Юсуф Сафоий, Мир Қарший, Хатоий, Мавлоно Риёзий, Вафоий каби шоирлар персонажлари билан таништириб ўтади. Бунга ўхшаш янгиликлар китобда анчагина.

Адабиётшунослигимизда ва бадиий адабиётда, кўпинча Навоийнинг йирик феодал бўлганлигини, унинг Султон Ҳусайн Бойқаро билан ниҳоятда яқин дўст ва бир мақсадда (мамлакатни ягона қўлда тинч, дахлсиз сақлаш) иш қилганлигини «яшириб» ўтишга интилиш тенденцияси сезиларди.

А. Қаюмов эса ўз китобида Ҳусайн Бойқаро ҳокимиятни эгаллагандан кейин Навоийга отасидан қолган мол-мулк қайтариб берилгани ва ўзининг ҳукуматдаги етакчи шахсига айланганидан сўнг ниҳоятда катта бойликка эга бўлгани фактини тасдиқлайди. Бу фактга боғлаб подшолик томонидан бутун мамлакат халқига солинган солиқнинг ҳаммасини Навоийнинг бир ўзи тўлаб юбориши эпизоди, унинг ўз мол-мулки ва ерларидан тушган даромадни мамлакат ободонлиги, халқнинг фаровонлиги, шоирлар, олимларнинг тарбиясига сарф этгани ҳақидаги конкрет фактлар билан исботлайдики, бу маълумотлардан улуғ Навоийга бўлган илгариги меҳримиз янада ошади, аммо пасаймайди.

Шу сингари Навоий ва Ҳусайн Бойқаро муносабатларида (гарчи бу муносабат турли даврларда бироз ўзгариб турган бўлсада) кўпгина олим, ёзувчи ва драматургларимиз кескин конфликт кўрадилар. Ҳатто Астрободда Мажидиддиннинг Навоийни ўлдиришга юбортирган жосусининг жиркамч ишида Ҳусайн Бойқаронинг ҳам қўли бор эди, дейиш фикригача борадилар. А. Қаюмовнинг «Алишер Навоий»сини ўқиб, Ҳусайн Бойқаро ва Навоий ўрталаридаги муносабатларда бир умр асосан садоқатли дўстлик ҳукмрон бўлганлигига қатъий ишонч ҳосил қиламиз. Зотан, Бойқарогача бўлган шоҳлар (масалан Абу Саид) Навоийни тазйиқ остига олиб, уни саргардон қилабошлаган эдилар, эгар тасодиф билан Ҳусайн Бойқаро тахтга чиқолмай, бошқа бир ҳукмдор мамлакатни бошқарса, ўз ижодий ниятларини ё моддий ё сиёсий сабабларга кўра амалга оширолмай кетган минг-минглаб халқ талантлари сингари Алишер Навоий ҳам бу қадар камолотга эришолмасмиди, дея ўйлаб қоласан киши...

Бу асарни айни пайтда ўзбек болалар адабиётининг ҳам нодир намунаси деб биламиз. Шу пайтгача ўзбек болалар ва ўсмирлар адабиёти тарихий-биографик прозасида Ғайратийнинг «Ҳамзанинг ёшлиги», М. Осимнинг «Зулмат ичра нур» (Навоий ҳақида), «Жайҳун устида булутлар» (Беруний ҳақида), «Китобга ихлос» (Ибн Сино ҳақида), Ойбекнинг «Алишернинг ёшлиги», Л. Қаюмовнинг «Меҳри дарё» (Ҳамза ҳақида), «Гулистоннинг сенинг» (Муқимий ҳақида), «Варақлар қатидаги нур» (Анбар отин ҳақида) асарлари мавжуд бўлган бўлса, А. Қаюмовнинг «Алишер Навоий»си бу рўйхатни мазмунан бойитди, мустаҳкамлади. Бу китобнинг болалар ва ўсмирлар (умуман мактаб ўқувчилари) учун ёзилган асар намунаси сифатидаги бош фазилати — Алишер Навоий ҳақида барча муҳим биографик маълумотлар берилишидан ташқари, улуғ шоир асарларининг қисқа, содда, қайта ҳикоя қилинишида ҳамдир. Бу борада, яъни рус, украин, белорус, тожик адабиётида мавжуд бўлган ўтмиш даврларда яратилган катта эпослар, буюк ижодкорларнинг улкан достонлари, классик адабиётнинг бошқа шу сингари нодир намуналарини ҳозирги замон тилида, махсус болаларбоп қилиб **қайта ҳикоялаш** жанри А. Қаюмовнинг бу китоби билан ўзбек болалар адабиётида ҳам бошлаб берилди.

Ўзбек адабиётида ҳам янги туркум — «Ажойиб кишилар ҳаёти»нинг пайдо бўлиши қувончлидир.

Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, А. Қаюмовнинг бу асарида икки хил оҳанг мавжуд, буни муаллифнинг муваффақияти деб бўлмайди, албатта. Китобнинг бош қисмида (хусусан, «Хушхабар» ҳикоясидан то «Ҳасбиҳол», яъни Навоийнинг Самарқанд сургунидан туриб устози Сайид Ҳасан Ардашерга ёзган шеърий мактубига қадар) тарихий воқеалар асосида, бадиий фантазия воситасида яратилган, жуда ҳаётий чиққан адабий эпизодлар билан танишамиз. Гарчи, кейинги қисмларда ҳам муаллифнинг Навоий ҳаётидан олинган ҳар бир воқеа-ҳодисага, фактга ўз қараши, ўз бадиий тасвир услуби сезилиб турсада, энди авторнинг адиблик қалами хиралашиб, олимлик қалами қуюқроқ ёзабошлайди.

Афтидан муаллиф ўз асарини бошдагидек Навоий ҳаётидан олинган ҳар бир фактни бадиий тасвирлашга интилса, Навоийнинг ҳаёт йўли ҳақида тўла маълумот беришга (гарчи, сиқиқ ҳолда бўлсада) мўлжалланган бу китоб ҳажман жуда каттлашиб кетишидан чўчиган. (Навоий ҳаётида эса бунақа қизиқарли воқеа ва фактлар озмунчами?!)

Бундай воқеа ва фактларнинг характерлилариинигина берган ҳолда, асар бошидаги бадиий тасвир услубини, шу оҳангни китоб охиригача етказилгани маъқул эди. Авторнинг эртароқ «чўчиб» илмий баёнга ўтиб кетиши натижасида ҳаёти ва ижоди ниҳоятда катта ва бой материалга эга бўлган улуғ Алишер Навоийдек мутафаккир шоир ҳақида жуда кичик китоб чиққан.

Умуман олганда эса Азиз Қаюмовнинг «Алишер Навоий» китоби буюк шоир ҳақида ёзилган илмий-адабий асарларимиз сафига қўшилган яна бир муҳим тадқиқот сифатида ўз ўрнига эгадир.

Маҳмуд САТТОРОВ,
«Ўқитувчи» нашриётининг редактори.

ОБУНАЧИЛАР МАМНУН

Кейинги пайтларда Собир Раҳимов районидаги 2-алоқа бўлимининг фаолияти яхшиланиб бормоқда. Газета ва журналларни обуначиларга ўз вақтида етказиб бериш, пенсия нафақаларини тарқатиш ишида бирмунча ибратли ишлар амалга оширилди. Шунинг учун ҳам бу бўлим ходимлари хизмат кўрсатаётган кўплаб маҳалла ва кўчаларнинг аҳолиси улар ҳақида фақат илиқ сўзлар айтишади.

Алоқа бўлимининг ибратли ишлари ҳақида гап кетар экан почтальонлардан Самиғ Ҳамиджонов, Абдуғаффор Набиев, Лиза Абрамова, Асом Шамсуддинов сингари ўртоқларни бунга муносиб ҳисса қўшаётганликларини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. Ўз касбига меҳр қўйган бу ишчилар доимо фидокорона меҳнатлари билан коллектив ҳурмат-эътиборига сазовор бўлиб келмоқдалар.

— Бизнинг асосий вазифамиз кундалик газеталарни, шунингдек журнал ҳамда пенсия нафақаларини ўз эгаларига вақтида етказиб беришдан иборат, — дейди алоқа бўлимининг бошлиғи З. Миржалилов. — Ҳар куни 6381 нусха марказий, республика ва область газеталари обуначиларга элтиб берилмоқда. Шуни айтиш мумкинки, йил бошидан бери бу масалада газетхонлардан бирорта шикоят тушмади.

— Кейинги пайтларда Зойиржон Миржалиловни тез-тез обуначилар ва пенсионерлар ҳузурида учратиш мумкин, — дейди Озод кўчасида истиқомат қиладиган 85 ёшли С. Акбархўжаев. — У аҳолининг истак ва талабларини тинглаш билан бирга газета ва журналларнинг ўз вақтида етказиб берилишини мунтазам текшириб туради. Бу эса алоқа бўлимининг ишларини янада яхшилашга олиб келмоқда.

Ҳа, алоқа бўлими ишларидан ҳамма мамнун. Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг катта ўқитувчиси, доцент Козим Умаров, савдо ходими Ҳайитбой Исматов, медицина фанлари доктори Абдулла Убайдуллаев, В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси Орифжон Абдубакиров ўртоқларнинг мақтов сўзлари ҳам 2-алоқа бўлимининг иши яхши йўлга қўйилганлигидан далолат бериб турибди.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

ЎҚИТУВЧИ, УСТОЗ, МУРАББИЙ

(ХАТЛАРНИ ЎҚИБ)

МАКТАБЛАРДА 1976—1977 ўқув йили муваффақиятли якунланмоқда. Илғор педагогик коллективлар синфлар, қолаверса бутун мактаб бўйича 100 процент ўзлаштиришга эришдилар. Бунда, шубҳасиз, ёшларнинг меҳрибон мураббийлари—ўқитувчиларнинг жўшқин педагогик фаолияти муҳим роль ўйнади.

Редакциямизга ана шундай қалби дарё ва ишчан педагоглар ҳақида материаллар келиб турипти. Газетхон **Г. Нуралиев** ўз мақоласини «Зиёлилар оиласи» деб номлабди. Бу оилада бир неча киши ўқитувчи, деб ёзади у. М. Қўшматов ҳам, унинг умр йўлдоши Қ. Абдураззоқова ҳам шу шарафли касбда фаол меҳнат қилиб қелмоқдалар. Улар Бекобод районидаги 25-ўрта мактаб педагогик коллективининг фахри бўлиб қолишди.

Бошланғич синф ўқитувчиси Л. М. Масловани Оққўрғон районидаги 11-мактабда ҳамма ҳурмат қилади. 15 йилдан бери у шу билим ўчоғида ёш авлодга таълим-тарбия бериб келмоқда. Бу орада у бой тажриба тўплади. Унинг муносиб шогирдлари анчагина, деб ёзади журналист **П. Эргашев.**

Шу райондаги 6-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси М. Султонова ва тажрибали ўқитувчи Н. Латифискийнинг босиб ўтган меҳнат йўли ҳақида эса газетхон **Т. Зокиров** ҳикоя қилади.

Бекобод районидаги 3-ўрта мактабда таълим-тарбия ишлари намунали йўлга қўйилган. Педагогик коллектив ўқув йилини барча кўрсаткичлар бўйича кўнгилдагидек якунлади. Бунда педагогик коллективга моҳирона раҳбарлик қилаётган мактаб директори Ж. Қодировнинг катта хиссаси бор. Унинг жонбозлиги билан янги фан кабинетлари очилди, машғулотлар кўргазмали олиб бориладиган бўлиб қолди. Газетхон **К. Назаров** «Маориф жонкуяри» материалида шу зиёкор ҳақида тўхталган.

Шунингдек, редакциямиз **Т. Дусматов** (Тошкент шаҳри), **С. Абдуллаева** (Ўрта Чирчиқ райони), **М. Бўтабоев** (Бекобод райони), **Ш. Ҳайдарова** (Янгийўл райони) ва бошқа газетхонлардан ҳам хат-хабар олди. Улар ўз материалларида ёш подагогларнинг изланишлари ҳақида ёзишган, оилада бола тарбияси масалалари бўйича қимматли фикр ва мулоҳазаларни билдиришган.

Бу каби педагоглар билан фахрлансак арзийди.

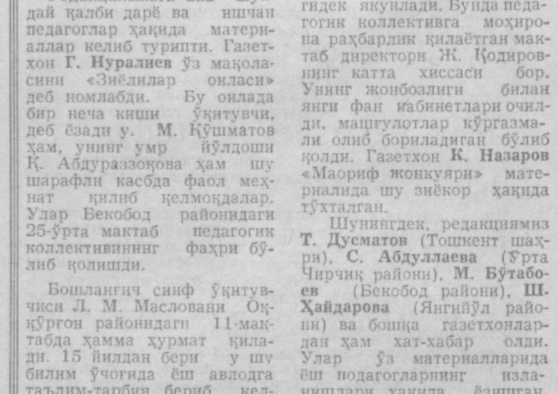

МАҲАЛЛИЙ Советларга сайловлар куни тобора яқинлашиб келяпти. Тошкент кабель заводидаги 25-агитпунктнинг сайлов участкасида ҳам округ ва сайлов комиссиясининг секретари В. Чанцева (чапда) сайловчилар билан суҳбат ўтказяпти.

А. Абалян фотолари.

КУРКА ВА ЎРДАК ГЎШТИ ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРАМИЗ

Ўнинчи беш йилликда колхоз ва давлат хўжаликларида парранда гўшти етиштиришни икки баравардан зиёд, шу жумладан бройлер гўшти етиштиришни қарийб тўрт баравар кўпайтириш кўзда тутилади. Паррандабоқарлар олдида ана шундай масъулиятли вазифалар турибди. Бу ҳақда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг яқинда қабул қилган «Парранда гўшти етиштиришни кўпайтириш чоралари тўғрисида»ги қарорида алоҳида қайд қилинади. Дарҳақиқат, мазкур қарор биз паррандабоқарлар учун катта дастуриламал бўлади. Қарорда қайд этилган қоида ва кўрсатмаларни амалга ошириш учун катта ҳажмдаги ишларни бажаришимиз керак. Бу шак-шубҳасиз. Мазкур ҳужжатни барча қатори совхозимиз ишчилари ҳам зўр кўтаринки руҳ билан кутиб олдилар. Ҳар бир паррандабоқар қарор моҳияти билан чуқур танишмоқда. Келажак ишларимизни ҳам шу қарор асосида режаламоқдамиз.

Курка ва ўрдакчиликни ривожлантириш — парранда гўшти етиштиришни кўпайтириш бўйича партия ва ҳукуматимиз белгилаб берган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишнинг муҳим омилларидандир. Чунки курка ва ўрдак йирик, гўштбоп ҳамда тез етиладиган парранда турларидан ҳисобланади.

Совхозимизда 1967 йилда ихтисослаштирилган ферма ташкил қилиниб, курка боқишни кенг йўлга қўйдик. Республикамизнинг иссиқ ва қуруқ иқлим шароитида бу парранда турини кўплаб боқишни таъминлаш анча мураккаб кўчди. Чунки куркачаларни парваришлашда улар организмининг баъзи ўзига хос хусусиятларини ўрганиш, бу соҳадаги ишларни шу асосга қуриш тақозо этилди. Тажриба шуни кўрсатдики, куркачалар товуқ жўжаларига қараганда бир мунча нозик бўлади. Ҳароратнинг кўтарилиши ёки пасайишидан тез таъсирланади: улар кўпинча ғуж бўлиб оладилар ва озуқани яхши емайдилар. Салға ҳуркади, тез шамоллайди. Жой ҳаддан ташқари тиғизлашиб қолганда кўплаб ёш паррандалар нобуд бўлади.

Паррандачиликда орттирган тажрибамиз эндиликда бу соҳани жадал ривожлантириш имконини бермоқда. Хўжалигимизда ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш мақсадида ёрдамчи корхоналар қурилмоқда. Куркачилик билан бир қаторда ўрдак боқиш, бройлер паррандачилигини ҳам ривожлантириб бормоқдамиз. Бугунги кунда совхозимизнинг махсус фермасида 70 минг бош ўрдак боқилмоқда, 30 минг бош гўштбоп товуқ парвариш қилиняпти.

Куркалар сони ҳам йилдан-йилга ошиб боряпти. Ҳозирги кунда совхозимизда 40 минг бош курка боқилаётир. Йил охиригача улар сонини 60 минг бошга етказамиз. Бунинг учун бизда етарли шароит мавжуд. Паррандачилик комплексида 4 та «Универсал-50» маркали инкубатор узлуксиз ишлаб турипти. Бу инкубацияда тухум очиш коэффициентини 60-65 процентга етказишга эришмоқдамиз. Бир йўла аҳолига ёш парранда етказиб бериш анча дуруст йўлга қўйилган. Дарвоқе, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Советининг қарорида ҳам бу масала юзасидан алоҳида тўхталиб ўтилади. Ҳозиргача совхоз ишчилари ва колхозчилар хонадонида боқиш учун 10 минг донадан зиёд курка ва ўрдак жўжалари етказиб берилди. Яқин кунлар ичида хонадонларни яна 10 минг бош ёш паррандалар билан таъминлаймиз. Шунингдек, хўжаликларга 100 минг донадан кўпроқ наслли ўрдак тухуми сотилди.

Айни кунларда совхозимиз паррандабоқарлари юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Хўжалигимизда ҳар бир парранда кунига ўртача аввал планлаштирилган 20 грамм ўрнига 28—30 граммдан семиряпти. Паррандабоқарлардан Васила Қуролова, Люба Фадеева, Улмекен Қосимбекова, Малика Эркамовалар, айниқса, юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Паррандабоқарларнинг самарали меҳнатлари туфайли 1 центнер парранда гўштининг таннархи планда кўзда тутилган 160 сўм ўрнига 145 сўмга тушмоқда. Ҳозиргача давлат қабул пунктларига 100 тоннадан ошиқ сифатли парранда гўшти етказиб бердик. Йил давомида 2,5 миллион дона тухум етиштирамиз. Бу борадаги кўрсаткичлар ҳам чакки эмас. Шу кунгача 500 минг дона тухум етиштирилиб, давлатга 200 минг дона тухум сотилди.

Юбилей йилида парранда гўшти етиштириш 1976 йилдагига нисбатан 212 тоннага, тухум етиштириш эса 50 минг донага кўпайтирилиши мўлжалланмоқда.

ИЛҒОРЛАРНИНГ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Гўштга топшириладиган тўрт ойлик курка тирик вазнини беш килограммга, ўрдак вазнини икки килограммга, товуқ вазнини эса бир ярим килограммга етказяпмиз. Давлатга топшириладиган гўштнинг қарийб 80 проценти биринчи категорияга сотиляпти.

Зиммамиздаги мажбуриятни шараф билан бажариш мақсадида паррандабоқарларимиз бутун куч-маҳоратларини ишга солмоқдалар. Паррандалар озуқа рациони бойитилди, куркаларга майдаланган кўк беда, пиёз беришяпти. Бу тадбир парранда маҳсулдорлигининг ошиб боришига таъсир кўрсатаяпти. Маҳаллий ресурслар эвазига озуқа базасини мустаҳкамлашга ҳам жиддий эътибор бераяпмиз. Бу йил 600 тонна витаминли ўт уни тайёрлаймиз. Хашак ҳолида ҳисоблаганда жами 3300 тонна озуқа жамғарилади. Озуқабоп экинлар ҳосилдорлиги ҳар гектар ҳисобига ўтган йилдагига нисбатан 15 центнерданга оширилади. Ҳозир хўжалигимизда қишлов учун озуқа жамғариш бошлаб юборилди.

Совхозимизнинг меҳнатсевар коллективи аъзолари олдиларида турган вазифаларни шараф билан бажариб, Улуғ Октябрнинг 60 йиллик тўйига муносиб совға ҳозирлайдилар.

Паррандачилик истиқболи порлоқ соҳа. Яқин кунлар ичида паррандачилик комплексида марказлаштирилган озуқа цехи ва озуқа таркибини аниқлайдиган ветеринария лабораторияси ишга тушади. Шунда паррандабоқарларимиз иши янада енгиллашади, меҳнат унумдорлиги ошади.

Комплексимизда барча ишлар деярли механизациялаштирилган. Паррандаларни озиқлантиришдан тортиб, то тухумни йиғиб олгунгача бўлган жараёнлар техника зиммасига юклатилган. Йилнинг иккинчи ярмида курка боқиш учун яна бешта янги бостирмалар қуриб битказилади ва ишга туширилади. Бу эса боқиладиган паррандалар сонини янада кўпайтириш имконини беради.

Совхозимиз паррандабоқарлари ишида, умуман хўжалигимизда паррандачиликни янада ривожлантириш борасида эришилаётган ютуқлар билан бир қаторда камчиликлар ҳам мавжудки, булардан кўз юмиб бўлмайди. Очиғини айтиш керак, хўжалигимизда курка, ўрдак боқиш, давлатга парранда гўшти топшириш мавсумий характерга эга бўлиб қолмоқда. Комплексдаги ҳамма хоналар ҳам иссиқлик билан таъминланмаган. Шунинг учун биз курка, ўрдакларни ёз ойларида очиқ шийпон ва бостирмаларда боқамиз. Қиш ойларида эса паррандалар сонини кескин камайтириб юборишга тўғри келяпти. Масалан, ёз ойларида 60 минг бош курка боқиш мумкин бўлса, қишда 20 минг бош курка боқаяпмиз, холос. Ўрдакчилик фермасида ҳам шу ҳол юз бераяпти. Парранда боқишнинг мавсумийлиги ўз вақтида давлат планининг бажарилишига ҳам салбий таъсир кўрсатаяпти. Аксарият йилларда биринчи, иккинчи квартал планлари бажарилмай қолади. Йиллик планни эса учинчи, тўртинчи квартал ҳисобига бажараяпмиз. Шундай экан, олдимизда турган муҳим вазифалардан бири йил давомида бир хил миқдорда парранда боқишга эришишдир. Бунинг учун паррандачилик комплекси иссиқлик билан тўла таъминланиши зарур. Бу муаммони ҳал қилишда хўжалигимиз раҳбар ва мутахассислари билан биргаликда тегишли ташкилотлар ҳам ёрдам қўлларини чўзсалар, айни муддао бўларди.

Паррандабоқарларимизни анчадан буён қийнаб келаётган яна бир муаммо — сув масаласидир. Сув фермага ташиб келтирилади. Қўлда берганга қуш тўймас, деганларидек, баъзида совхоз территориясидан ўтадиган оқар сувлардан фойдаланишга ҳам тўғри келяпти. Бундай сувлардан фойдаланиш паррандалар ўртасида турли хил юқумли касалликларнинг келиб чиқишига ва тез тарқалишига сабаб бўлмоқда. Бу ҳол ҳам ишимизни бир мунча мушкуллаштиряпти. Шунинг учун ҳам комплексни тўлиқ водопроводлаштириш юзасидан белгиланган тадбирларни тезроқ амалга ошириш ғоят муҳим вазифадир.

Паррандачилик комплексимиз белгиланган лойиҳа бўйича тўла қуриб битирилгач, куркалар сонини 250 минг бошга, ўрдаклар сонини эса 1 миллион бошга етказиш имкониятига эга бўламиз. Парранда гўшти етиштириш ҳам қарийб 3—4 баравар кўпаяди. Ўйлаймизки, олдимизда турган муаммоларнинг ижобий ҳал қилинишида тегишли ташкилотлар бизга амалий ёрдам берадилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Парранда гўшти етиштиришни кўпайтириш чоралари тўғрисида»ги қарорида биз паррандабоқарлар олдига улкан вазифалар қўйилиши билан бирга, тегишли корхона ва ташкилотлар зиммасига ҳам парранда боқиш объектлари қурилишини жадаллаштириш вазифаси юклатилган. Бу айни шу куннинг талабидир.

А. ЎРМОНОВ,
Оржоникидзе районидаги «Химик» совхозининг директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

УЧИНЧИ СЕМЕСТР — МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ

ИЛМ асосларини пухта эгаллаш, юксак ахлоқли бўлиш ва меҳнат кўникмаларини ҳосил қилиш олий ўқув юртларида олиб борилаётган таълим-тарбиянинг туб моҳиятини белгилайди. Зотан, бугунги студент эртанги малакали мутахассис. У ҳар томонлама етук шахс сифатида фаолият кўрсатиши даркор.

ЁШЛАРНИНГ истиқболини таъминлашда меҳнат тарбиясининг тутган ўрни катта эканлиги эндиликда ҳаммага маълум. Бунда учинчи меҳнат семестри алоҳида аҳамият касб этади.

Учинчи меҳнат семестри... Ҳа, бу жўшқин қайноқ меҳнат палласи студент қурилиши мактаби бўлиб қолди. Анъанага кўра, куч-ғайратга тўлиб-тошган йигит-қизлар бу йил ҳам меҳнат қучоғида жавлон урадилар.

— Ҳадемай институт, техникум ва ҳунар-техника билим юртларида меҳнат семестри бошланади, — дейди область студентлар қурилиш отрядининг командири Ш. Хўжаев. — Ўқув аудиторияларн ўрни қурилиш майдонлари билан алмашади. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли олтмиш йиллиги нишонланадиган юбилей семестри старт олади.

«Қайноқ меҳнатимиз улуғ юбилейга!» деган шиор остида ўтказиладиган бу семестр даврида областимиз студентлари ҳам ўзига хос жасорат имтиҳонидан ўтадилар. Уларни катта қурилишлар ўз бағрига чорламоқда. Тўққиз мингдан ортиқ йигит-қиз ватанпарварлик намунасини кўрсатади.

Областимиз қурилиш ташкилотларида эса бир ярим мингдан ортиқ студент тер тўкади. «Ташоблстрой», 1-«Узсельспецстрой», 16-«Бегабадметаллургстрой», «Ташоблколхозстрой», «Паркентводстрой» каби ўнлаб трестлардаги қурилиш участкаларида ёшлик ғайрати жўш уради. Низомий номли Тошкент Давлат педагогика, Тошкент фармацевтика, Тошкент автомобиль транспорти ва йўллари, Ангрен педагогика сингари институтлар, Ангрен қурилиш, Бекобод индустриал, Тошкент электромеханика, Тошкент кооператив, Олмалиқ кон-металлургия каби техникумлар бу объектларга яқиндан ёрдам берадилар. Усмон Юсупов номли аграр-ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташсадвинсовхоз» трестига қарашли қурилишларга эса шаҳар ва қишлоқ ҳунар-техника билим юртлари талабалари жалб этилади.

Механизаторлик, ихтисослаштирилган отрядларга бўлган эътибор кучайди. Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти ва Тошкент қишлоқ хўжалиги институти бўйича ташкил этилган механизаторлик отрядлари ўзига кенг йўл топди. Николай Злобин методи асосида иш юритадиган бригадалар ҳам тузилди. Шунингдек, ноқурилиш отрядлари ҳисобланган алоқачилар, санитарлар, педагоглар отрядлари сони ортди. Бу йил «Спутник» ёшлар туризми бюросида ҳам янги отряд тузилади.

Отряд командири меҳнат объектлари географик жиҳатдан кенгайиб бораётганлиги ҳақида ҳам гапириб берди. Областимиз ёшлари вакиллари меҳнат семестрида қардош республикаларда ҳам куч-ғайрат кўрсатадилар, дейди у сўзида давом этиб. Иваново, Новгород, Киров ва Калинин областларида, Олтой ўлкасида, Татаристон Автоном Республикасида, Гагарин шаҳрида ҳам қурилиш ишлари авжига минади.

Қардош социалистик мамлакатлар ёшлари билан областимиз студентлари ўртасидаги алоқа тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Бу ҳамкорлик меҳнат фронтида ҳам ўз ифодасини топди. Масалан, ўтган йили Тошкент политехника институти қишлоқ қурилиши факультетининг студентларидан бир неча киши Польша Халқ Республикасида бўлиб, Краков шаҳрида меҳнат гаштини сурган эди. Айни бир вақтда польшалик ёшлар серқуёш республикамизга келиб, студентлар қурилиш отрядлари сафида бўлишди.

Бошланган яхши анъана бу йил ҳам давом эттирилади. Тошкент Давлат университети қурилиш отрядлари Польша, Чехословакия, Германия Демократик Республикасига борадилар. Польша ва болгариялик дўстлари ҳузурига эса Тошкент Политехника институти студентлари йўл олишади. Тошкент Давлат медицина институти студентларидан бир группаси учинчи семестрни Венгрияда ўтказади.

Ҳақиқатдан ҳам меҳнат семестрига жойларда пухта ҳозирлиқ кўрилди. Студент қурилиш отрядлари ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатадилар. Ҳиммат камарини маҳкам боғлаган студентлар кучи билан кўплаб объектлар қад кўтаради.

А. АЛИЕВ.

Бекобод районидаги «КПСС XXV съезди» совхози далаларида ғўза парвариши уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Хўжаликнинг 1-бўлимидаги Мухторхон Аъзамов бошлиқ бригадада пахтакорлари юбилей йилида 115 гектар пахта майдонидан 60 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун курашмоқдалар.
Суратда: механизатор Эргаш Тўйчиев ва бригада бошлиғи Мухторхон Аъзамовлар.

МАРРА — 100 ЦЕНТНЕР

Бу йилги кўкламнинг эрта келиши деҳқонга қўл келди. Эрта баҳордан ишга уюшқоқлик билан киришган Ғаффор Ёқубов бригадаси миришкорлари аввал бошдан тўлиқ гектарлар учун кураш бошладилар. Кутилган натижа ёмон бўлмади. Ҳар бир қарич ер экинзорга айлантирилди. Ҳозир 52 гектар маккажўхори майдонининг ҳар гектарида 50—55 минг туп соғлом кўчат бор.

Тажрибакор Ғаффор Ёқубов бригадаси аъзолари областимизнинг ташаббускор — 100 центнерчи маккажўхорикорлари даъватига биринчилар қатори қўшилишди. Аҳди борнинг бахти бор, дейди халқимиз. Бригада азаматлари ўз берган сўзларининг устидан шараф билан чиқиш учун шу кунларда бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар. Ҳозиргача барча майдонлардаги ниҳоллар учинчи бор комплекс ишловдан чиқарилди. Икки марта озиқлантирилиб, учинчи сувга қондирилди.

«Қаҳрабо дон» ниҳолларини намунали парваришлашда сувчилардан Малик Ёқубов, Худойберган Пардаев, колхозчилардан Замира Ёқубова, Лазокат Багаева сингари дала баҳодирлари шижоат билан меҳнат қилиб, бригаданинг 100 центнерлик дон хирмонини яратишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Миришкорлар шонли Октябрнинг 60 йиллик тўйи куни ўз ваъдалари устидан чиқишмоқчи.

Т. ЮСУПОВ,
Калинин районидаги Свердлов номли совхоз.

ДУГОНАЛАР МУСОБАҚАСИ

Оққўрғон районидаги тўқимачилик-галантерея фабрикасининг ишчи хизматчилари шу кунларда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш юзасидан ўтказилаётган социалистик мусобақани янада авж олдириб юбордилар. Бир қатор ишлаб чиқариш илғорлари меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришмоқда.

Тикувчилик цехининг донгдор чевари Гулшод Сайдуллина, айниқса, бошқаларга намуна бўлмоқда. Илғор тикувчи дугоналари Маҳбуба Ашурова, Ҳолида Ҳолбоева ва Тожи Аҳмаджоновалар билан ўзаро мусобақалашиб, смена топшириқларини мунтазам 130—140 процентдан адо этяпти. Тайёрланаётган маҳсулотларнинг сифатли бўлишига алоҳида эътибор бермоқда. Моҳир чевар бу борада ўз олдига қўйган мақсадига эришиб келаяпти. У беш ой ичида тикиб берган бирорта маҳсулот техник назорат бўлимидан қайтарилмади.

А. АБДУСАМАТОВ.

Дунё овози
чет эл хабарлари

ҲАММАНИНГ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

ССР Иттифоқи янги Конституцияси лойиҳаси чет эл матбуотининг диққат марказида турибди.

Оммавий ахборот воситалари, жамоатчилик лойиҳани ғоят қизиқиб кутиб олдилар. Кўпдан-кўп шаҳарларда янги Конституциянинг қабул қилиниши советлар мамлакатининг ички ҳаёти учунгина эмас, шу билан бирга социализм, тинчлик ва тараққиёт кучларининг халқаро майдондаги позицияларини мустаҳкамлаш учун ҳам жуда катта аҳамиятга эга бўлиши таъкидлаб ўтилмоқда.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг газеталари «Янги Конституция совет халқининг муҳокамасига ҳавола қилинди», «Совет Иттифоқи — янги типдаги давлат» деган сарлавҳалар остида лойиҳанинг тўла текстини ёки батафсил баёнини эълон қилди.

СССР янги Конституциясининг лойиҳаси, деб таъкидлайди Чехословакиядаги «Млада фронта» газетаси, совет халқи тарихий революцион ғалабаларини, унинг коммунистик жамият қуриш учун курашдаги муваффақиятларини ифодалайди.

Халқ манфаатларини ифодалайдиган ва ҳимоя қиладиган, коммунизм қурилиши ишига ёрдам берадиган социалистик демократияни кенгайтириш ва чуқурлаштириш лойиҳанинг ўзига хос хусусиятидир, деб уқтиради газета.

Польшадаги «Трибуна люду» газетаси СССР Конституциясининг лойиҳасини «Совет жамияти ривожининг янада юқори босқичини акс эттирадиган тарихий аҳамиятга молик шонли ҳужжат», деб атайди. Янги Конституция; деб таъкидлайди ПБИП Марказий Комитетининг органи, совет жамиятида амалга оширилган барча туб ўзгартишларни мустаҳкамлайди.

Болгариядаги «Труд» газетаси янги Конституцияни «жаҳон социализмининг кодекси» деб таърифлайди. «Октябрь революцияси, — деб ёзади газета, — миллион-миллион меҳнаткашларга энг муҳим ҳуқуқни — ўз тақдирини ва жамият тақдирини ўзи ҳал этиш ҳуқуқини берди. Меҳнаткашлар бу жамиятни қуриш билангина қифояланмасдан, уни ўзлари бошқармоқдалар. Шу ғалабалар СССР янги Конституцияси лойиҳасида акс эттирилган.

СССР янги Конституциясининг қабул қилиниши зўр тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлиб қолади, деб ёзади Кубадаги «Гранма» газетаси. Бу жуда муҳим ҳужжат совет халқининг ривожланган социалистик жамият қурилишидаги жуда катта муваффақиятларини ҳамда Совет Иттифоқида ва дунёдаги социал-сиёсий вазиятда Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги арафасида рўй берган чуқур ўзгаришларни ифодалаб берди. Қудратли социалистик ҳамдўстлик мустаҳкамланиб, ривожланмоқда, халқаро майдондаги кучларнинг нисбати эса тинчлик ва социал тараққиёт тарафдорлари фойдасига тобора кўпроқ ўзгармоқда.

Ғарб матбуоти Конституция лойиҳасининг айрим моддаларини баён этиб, совет давлати пролетариат диктатураси вазифаларини бажариб бўлиб, умумхалқ давлатига айланганлигини уқтирмоқда. «Вашингтон пост» газетаси бу ҳужжат «СССРни тўла коммунизмга олиб бориши лозим», деб ёзади.

«Нью-Йорк таймс» газетаси КПССнинг советлар мамлакати сиёсий турмушидаги ролига алоҳида тўхталиб ўтади. Газета лойиҳага ташқи сиёсат тўғрисида махсус боб киритилганлигига ҳам эътиборни жалб қилади, бу бобнинг мазмуни Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг якунловчи актига кўп жиҳатдан ҳамоҳанг бўлиб тушишини уқтиради.

(ТАСС).

БУТУНИТТИФОҚ КОМСОМОЛ-ЁШЛАР ШАНБАЛИГИ

(ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ КОМИТЕТИДА)

Бу йил озодлик ороли Кубанинг пойтахти Гавана шаҳрида «Империализмга қарши бирдамлик, тинчлик ва дўстлик учун» шиори остида ёшлар ва студентларнинг XI Жаҳон фестивали ўтади. Бутун мамлакатимиздаги каби Тошкент области комсомол-ёшлари ҳам бу фестивалга қизғин тайёргарлик кўришмоқда. Жумладан, 25 июнда бўладиган Бутуниттифоқ комсомол-ёшлар шанбалигига пухта ҳозирлик кетаяпти.

Областимиз саноат корхоналарида, қурилиш ва транспорт ташкилотларида, колхоз ва совхозларда меҳнат қилаётган минглаб комсомол йигит-қизлар шанбалик куни бажариладиган ишларни режалаштириб оляптилар. Комсомол-ёшлар коллективлари Бутуниттифоқ ёшлар шанбалигида самарали, зарбдор меҳнат қилиш намунасини кўрсатишга аҳд қилишди. Уларнинг кўпчилиги шу куни 1,5—2 нормани бажариш мажбуриятини олмоқдалар.

Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг Тошкент область комитети бюроси Бутуниттифоқ шанбалигида 1,5—2 нормани бажаришга аҳд қилган коллективлар ташаббусини маъқуллади. Тошкент шаҳридаги «Миковд» заводининг Дилора Алиева бошлиқ бригадаси, Ангрен шаҳридаги «Узбекшахтострой» трестининг Лидия Темиргалиева бошлиқ буёқчилар бригадаси, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг Владимир Цой бошлиқ маккажўхорикорлар бригадаси, Оққўрғон районидаги А. Навоий номли колхознинг Беҳзод Пошалиев бошлиқ маккажўхорикорлар бригадаси, В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатидаги Александр Урютин бошлиқ ҳайдовчилар экипажи, Бекободдаги В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг Шамси Нуриддинов бошлиқ прокатчилар сменаси коллективлари, Чирчиқдаги «Ғунча» тикув фабрикасининг чевари Муслима Аҳмадқориева, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози механизатори Акром Каримов шулар жумласидандир.

Область комсомол комитети бюроси шаҳар ва район комсомол комитетлари зиммасига мана шу комсомол ёшлар коллективлари ташаббусини қўллаб-қувватлашлаш ва кенг ёйиш бўйича оммавий-ташкилий ишларни кенгайтириш вазифасини қўйди.

Тошкент область комсомол комитети комсомол ташкилотларини, комсомол ёшлар коллективларини, барча йигит ва қизларни Бутуниттифоқ комсомол-ёшлар шанбалигида актив қатнашиб, шу билан империалистик агрессияга қарши курашга, тинчлик, халқаро хавфсизлик ва халқлар ўртасидаги ўзаро ҳамкорликка, қуролланиш пойгасини тўхтатишга, миллий мустақилликка, демократия ва социал тараққиётга ҳайрихоҳликларини билдирадиган ўзларининг интернационал бурчларини бажаришга чақиради.

ПОЛЬШАДА ҳар тўрт кишидан бирини ясли, болалар боғчаси ёки мактабга қатновчилар ташкил қилади. Мамлакатда ўсиб келаётган авлодга ҳар томонлама ғамхўрлик кўрсатилаяпти.
Суратда: Опочно шаҳридаги болалар боғчаларидан бирида концертга тайёргарлик кетаяпти.
ЦАФ—ТАСС фотоси.

РОДЕЗИЯ ИРҚЧИЛАРИНИНГ ЯНГИ АГРЕССИЯСИ

ЛУСАКА, 4 июнь. (ТАСС). Родезия ирқчилик режими Ботсвана республикасига қарши янги қуролли иғвогарлик қилди. Родезия қўшинлари 2 июндан 3 июнга ўтар кечаси Африкадаги ана шу суверен давлат территориясига бостириб кириб, Ботсвана, Замбия, Намибия ва Родезия чегаралари туташган жойга яқин Казунгула аҳоли пунктига ҳужум қилдилар. Родезия артиллерияси бостириб кириш вақтида ўққа тутиб турди. Президент Серетсе Кхама маҳкамаси Ботсвана пойтахти бўлган Габоронеда ана шуни маълум қилди.

Маҳкама тарқатган ахборотда бундай дейилади: Ботсвана армиясининг бўлинмалари ирқчиларга муносиб зарба бериб, уларни қочиб кетишга мажбур қилдилар.

Ирқчи қўшинларнинг Ботсванага қуролли бостириб кириши — Родезиянинг Ботсванага, Замбия ва Мозамбикка қарши олдиндан режалаштирилган агрессив ҳаракатлари занжиридаги янги халқадир. Портлаш хавфи туғилган Африканинг ана шу районида тинчлик ва хавфсизликка бўлган таҳдидни кучайтираётган ана шундай ҳаракатларнинг ҳақиқий мақсади Африкадаги ана шу мустақил давлатларни қўрқитиб, Зимбабве халқининг манфур ирқчи режимга қарши, чинакам озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлашдан шу давлатларни воз кечишга мажбур этишдир.

«ТОШКЕНТ» ресторанининг ходимлари Ориф Турсуновни Ленин ордени билан муборакбод этишмоқда.
А. Абалян фотоси.

ЭЛ ЭЪЗОЗЛАГАН ПАЗАНДА

ОРИФ ака эрта билан ишга келиб, энди оқ халатини кийиб чиққан эди ҳамки, секретарь уни телефонда йўқлашаётганини айтди. Ориф ака трубкани кўтарди:

— Лаббай?

— Ориф ака, саломалайкум. Табриклаймиз!

— Раҳмат, нима билан?

Ориф ака трубкани қўйди-ю, боя киоскадан олган газеталари орасидан «Советская торговля»ни қидира бошлади... 2 июнда чиққан бу газетанинг биринчи бетида бир группа савдо ходимларини Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармони эълон қилинган эди.

— Ориф Турсунов, Тошкент шаҳар ресторанлар трестига қарашли «Тошкент» ресторани ишлаб чиқариш бўлимининг мудири.

Шу пайт эшикдан қўлида газета билан кириб келган директор Нуриддин Султонов унга бағрини очди:

— Табриклайман, устоз!

Кейин кетма-кет шогирдлари, ёш ошпазлар Баҳодир Зияев, Абдураззоқ Комилов, Бахтиёр Оқилов ва бошқалар келиб устозларини юксак мукофот билан қутлашди...

Ориф ака қўли ишда-ю, хаёли олисларда. Гоҳ фронт йўлларини кезади, гоҳ Москвада ишлаган кезлари, Кремлда ош дамлаганлари кўз олдида гавдаланди. Бу юксак мукофотга сазовор бўлгунча босиб ўтган оғир, ташвишли, қувончли ҳаёт йўлини ўйлайди.

...Ўттизинчи йиллар эди. Ўн икки ёшли Ориф моҳир ошпаз Рихситилла акага шогирд тушди. Янгийўлда, кейин «Тоштрам»нинг ошхонасида устоз ва шогирд беш-олти йил бирга ишлашди. Кейин, Тошкент ирригация техникумининг ошхонасида катта ошпаз бўлиб мустақил ишлади.

Фашистлар Ватанимизга хиёнаткорона бостириб кирганида Ориф Турсунов ҳарбий хизматни давом эттираётган эди. Оғир, олис фронт йўллари бошланди. Бу йўллар Ориф аканинг хотирасига кинолентадагидек ўрнашиб қолган.

Ана, жангчи ошпаз Турсунов кўчма ошхонани ўрмон ичига жойлаштириб навбатда тизилиб турган фронтчиларга овқат сузаётганида... фашист бомбаси қозондан сал нарида гумбирлаб портлади!.. Орлов области, 1943 йил эди. Оёғига бомба парчаси тегиб оғир жароҳатланди.

Олти ой госпиталда даволанди. Унинг қалбида фашистга нисбатан чексиз нафрат ва ғазаб уйғонган эди. Бу ғазаб уни жанг майдонига етаклади...

Ана, у оғзида котелокни тишлаганича ер сузиб судралиб мудофаа чизиғини кесиб ўтяпти. Пастда бир дарё сув оқмоқда, буларнинг эса сувсизликдан мадори қуриган... У қирғоқда ётганича тўйиб сув симирди, сўнг котелокни тўлғазди-да, яна тишлаб тепаликка, қоровулда турган қуролдошлари томон қорни билан судралди...

Ана, батальон «ура!» садолари остида фашистларни қувиб кетяпти. Минск яқинидаги саккизта қишлоқни бир йўла озод қилишди. Фашистлар қочиб тепаликка чиқди ва бирдан тўхтаб, жон-жаҳди билан қаршилик кўрсата бошлади. Совет жангчилари ноқулай позицияда — пастда қолишган эди. Жангчи Турсунов чап қўлидан оғир яраланди...

Москва яқинидаги госпиталда узоқ даволанди. Комиссия уни фронтга яроқсиз деб топди ва жангчи Турсунов шу госпиталнинг ўзида ошпаз бўлиб хизматни давом эттирди. У ҳар куни 1200 ярадорга овқат пиширарди...

Ғалаба йилининг кузида Тошкентга кириб келди. Умумий овқатланиш корхоналарида ишлади.

1955 йилда Москвага юборишди. Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги ютуқлари Кўргазмасидаги «Ўзбекистон» ресторанида бош ошпаз бўлиб уч йил ишлади.

— Ресторан ошпазлари асосан ўзбекистонликлардан иборат эди, — дея эслайди Ориф ака, — жумладан, ҳозир «Зарафшон» ресторанининг директори Аброр Усмонов ёш бўлишига қарамай, ажойиб пазандалик талантини намойиш қилган. Бир ўзи тўрт ошпазнинг ишини бемалол бажарарди...

Ориф Турсунов 1957 йил Москвада ўтказилган ошпазларнинг Бутуниттифоқ конкурсида Олтин медаль билан тақдирланди. У тайёрлаган ўзбек миллий таомлари юксак баҳоланди.

Ўша йили февраль ойида Кремлда Иттифоқимизнинг турли бурчакларидан келган минглаб кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони топширилди. Ўттиз ошпаз улар учун зиёфат ҳозирлашди. Ориф Турсунов тандир қуриб ўзбекча патир ёпди, дошқозон ўрнатиб ош дамлади, сомса, кабоб, манти пиширди ва... унинг пазандалик маҳоратига айтилган таҳсинлар миннатдорчиликлар дафтарни тўлдириб юборди.

1958 йил 2 октябрда янги «Тошкент» ресторани очилди ва ўшандан буён Ориф Турсунов шу даргоҳда меҳнат қилиб келмоқда.

Ориф ака 1966 йилда Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди. 1967 йилда эса Москвада ўтган Бутуниттифоқ конкурсида бронза медали олишга сазовор бўлди.

Энди эса Ориф Турсунов — тошкентлик ошпазлар устози, Ленин ордени кавалери. Шогирдлар бу билан фахрланишади, саломат бўлинг, қўлингиз дард кўрмасин дейишмоқда улар...

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

ЎҚУВЧИЛАРГА МЕХАНИЗАТОРЛИК ГУВОҲНОМАЛАРИ

КАЛИНИН районидаги Ленин номли 33-ўрта мактабда 1958 йилдан буён юқори синф ўқувчиларига механизаторлик касби ўргатиб келинади. Бу бежиз эмас. Техника билан тобора кўпроқ қуролланаётган қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ва ўрта мактабни битирган кўпчилик ёшларнинг қишлоқда қолиб ишлаш хоҳишини билдиришаётгани мактабда ишлаб чиқариш таълимини намунали йўлга қўйишни тақозо этди.

Мактабда ишлаб чиқариш таълимини ўташ учун яхши база яратилган. Машғулотлар учун махсус жиҳозланган хоналар ажратилган, кўргазмали қуроллар кўп. Ҳатто қишлоқ хўжалик машиналарини ҳайдошга ўргатиш учун алоҳида полигон ҳам мавжуд.

Машғулотларни мактабнинг тажрибали ўқитувчилари Н. Муҳамедов, К. Бобоева ва малакали инструкторлар олиб боришмоқда.

Бу йил 83 нафар йигит-қизга етуклик аттестати билан бирга учинчи класс механизатори деган гувоҳнома ҳам топширилади.

— Мактабимизда ишлаб чиқариш таълими йўлга қўйилган вақтдан буён 1100 дан ортиқ ўқувчи механизаторлик касбини эгаллаб чиқди, — дейди мактаб директори Абдураҳмон Тўйчиев. — Шулардан 400 дан зиёди районимиз колхоз ва совхозларида, турли муассаса ва корхоналарда механизаторлик касбида ишлашаяпти. Бундан буён қишлоққа ёрдамимизни янада кучайтирамиз. Чунки бу — ҳаёт тақозоси.

Ю. ТОЛИПОВ.

ТЕМАТИК КЕЧАЛАР, ҚИЗИҚАРЛИ МУНОЗАРАЛАР

ГАГАРИН номидаги маданият саройи коллективи ибратли тадбирларни амалга оширмоқда. Шунинг учун ҳам тўқимачи ёшлар бўш вақтларини кўпинча шу ерда ўтказишади, турли тўгаракларда қатнашадилар.

Маданият саройи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 60 йиллигини муносиб кутиб олишга пухта ҳозирлик кўрмоқда. Доимий лекторийнинг кейинги машғулотлари ҳам дунёда биринчи социалистик тузумнинг тантанасига бағишланди. Тўқимачилик комбинатининг ёшлар ётоқхоналарида «Илмий ва иқтисодий проблемалар», «Қонун ва биз», «Саломатлик — туман бойлик», «Демократик тузум тантанаси» мавзуларида бўлиб ўтган кечалар тингловчиларда катта таассурот қолдирди. Лекция ва суҳбатлардан сўнг ишлаб чиқариш илғорлари ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар. Айниқса ҳалоллик, софдиллик, чин инсоний севги, киши кишига дўст, ўртоқ мавзуларида ўтказилган мунозаралар қизиқарли бўлди.

Тематик кечалар, учрашувлар ва мунозаралар пировардида маданият саройининг ўзбек рақс ансамбли ва халқ театри ҳаваскорлари маҳоратларини намойиш этдилар.

МЕДИЦИНА КИТОБЛАРИ МАГАЗИНИ

ЯҚИНДА шифокорлар ажойиб совға олишди. Пойтахтимизнинг Жуковский кўчасида ихтисослашган медицина китоблари магазини очилди. Ойнавандли, кенг ва ёруғ магазинга киришингиз биланоқ буюк энциклопедист олим Ибн Синонинг катта портретига кўзингиз тушади. Бу ерда санитария ва гигиена, формокология, хирургия, педиатрия, травматология, рентгенология ва бошқа бўлимларда медицина ходимлари ҳамда студентлар «Медгиз» Бутуниттифоқ нашриёти, иттифоқдош республикаларнинг нашриётлари, шунингдек «Медицина» республика нашриёти чоп этган турли китобларни харид қилиб олишлари мумкин. Агар сиз ахтарган китобингизни тополмасангиз у ҳолда буюртма беришингиз мумкин. Магазин коллективи имкони борича истагингизни бажо келтиришга ҳаракат қилади.

Медицина китоблари магазини хизматидан китобхонлар мамнун бўлишмоқда.

ТОШКЕНТНИНГ янги массивларида қад кўтарган янги турар-жой бинолари.

С. Икромов фотолари.

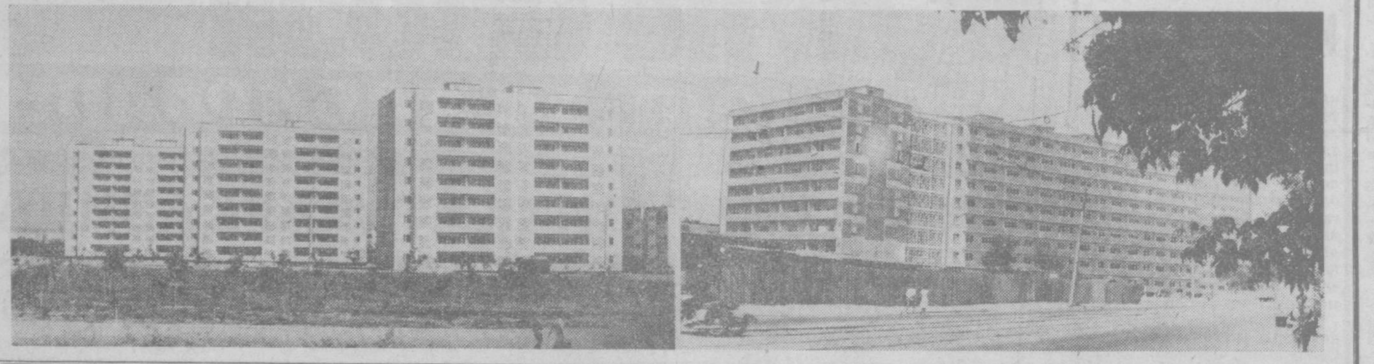

ГТО НИШОНДОРЛАРИ САФИ КЕНГАЙМОҚДА

Район «Пахтакор» кўнгилли қишлоқ спорт жамияти ўтган 1976 йилда ГТО комплексини татбиқ этишда эришган ютуқлари кишини хурсанд этади. Ўқувчилар ва ёшлар ўртасида ГТО комплекси нишондорларини тайёрлашда оққўрғонликлар республикада биринчи ўринни эгаллашди. Район «Пахтакор» жамияти область қишлоқ спортчилари ўртасида ғолиб келиб, кўчма Қизил байроқ ва минг сўм пул мукофоти билан тақдирланди.

Қишлоқ ёшлари ўртасида спортни оммавий ривожлантириш учун катта ишлар қилинмоқда. Оммавийлик асосий шиор қилиб олинган. Разрядли спортчилар тайёрлашга ҳам жиддий эътибор берилаяпти. Ўтган йили пландаги 22 биринчи разрядли спортчи ўрнига 50 га яқин биринчи разрядли спортчи тайёрланди. Оммавий разрядли спортчилар тайёрлаш плани ҳам ошириб бажарилди. Колхоз-совхозларда ГТО нишондорлари тайёрлашга эътибор кучайтирилди.

Район футболчилари республика қишлоқ командалари ўртасида чемпион бўлди. Тренер В. Агашков раҳбарлик қилаётган гандболчи қизлар республика кубогини қўлга киритишди. А. Осмонов шогирдлари А. Амирхонов, С. Аблялимов, Ф. Велиуллаев ҳамда М. Мустафоевлар классик кураш бўйича иккинчи марта область чемпиони бўлдилар.

Р. Қорабеков, М. Сулиев, А. Хван, К. Улуғхўжаев, З. Сидорова, Л. Лобада, И. Корень, В. Хван каби ёшлар район спорт шарафини турли мусобақаларда муносиб ҳимоя қилишмоқда.

П. ЭРГАШЕВ.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

МЕВА-САБЗАВОТ ПАЙРОВИ

(Тошкентлик аскиячилар Маъруфхон РАҲИМОВ ва Аҳмаджон ҚОСИМОВ репертуаридан)

МАЪРУФХОН: Аҳмаджон ака, сиз билан анча вақтдан бери учраша олмадик. Мен билан бир отамлаша оласизми ёки **«помидори»** дек қизариб ўтираверасизми?

АҲМАДЖОН: — Мен-ку **«помидори»** дек қизармайман-а, аммо ўзингиз гапимга дош беролмай **«шафтоли»** қоқи бўлиб кетманг яна.

МАЪРУФХОН: Мен билан гаплашганда орқа-олдингизга қараб сўзланг бўлмаса **«анжир»** қилиб ташлайман.

АҲМАДЖОН: — Маъруфхон, борди-ю билмасдан нозик гап қилиб қўйсам, кўнглингизга **«олма»**й-сизда?

МАЪРУФХОН: — Жуда соз. Сизнинг гапингизни мен ҳам кўнглимга **«олма»**йман. Лекин сиз ҳам унча-мунча гапларга ўрнингиздан **«Турип»** кетманг-да?

АҲМАДЖОН: — Мени-ку **«турип»** — гапирадиган одатим бор. Агарда турганим сизга малол келаётган бўлса, қани, **«жийда»**-нинг соясига ўтайлик!

МАЪРУФХОН: — Қойилман-э, сизга. Шу арзимаган нарсагаям **«тут»** — тақасизми?

АҲМАДЖОН: — Мен **«тут»** -тақмайманку-я, аммо сиз «тут» қоқсангиз дарҳол қўлтиғингиздан **«тарвуз»**ингиз тушиб кетади.

МАЪРУФХОН: — Бўлди-да, энди. Қулоғим тагида **«қовоқ»** арига ўхшаб ҳадеб ғўнғирлайверманг.

АҲМАДЖОН: — Гапингизга қараганда бир қоп **«ёнғоқ»** дан фарқингиз йўқ.

МАЪРУФХОН: — алам қилса **«гаримдори»** — тишланг.

АҲМАДЖОН: — Кўп гапиргандан кўра **«хандалак»** дан сўйинг, ташна босди қилайлик.

МАЪРУФХОН: — Гап деган бундай бўпти-да. Мен **«хандалак»** сўйгунимча, сиз **«пиёз»ни** арчиб, **«бодиринг»** дан салат тайёрлаб туринг.

АҲМАДЖОН: — **«беҳи»** ли ош жуда мазали бўлади, дейишади. **«Сабзи»**сини яхшилаб қовуриб берсам, «гуруч»и билан **«чеснок»**ини қозонга ўзингиз босасиз-да.

МАЪРУФХОН: — Гапингиз тўғри. Ҳар куни **«картошка»** — шўрва ичгандан кўра, **«нок»** тагида **«узум»** — еган яхшида.

АҲМАДЖОН: — Гапингиз рост бўлса **«гилос»**-дан тахсимчага солиб **«олхўри»** нинг тагига қўйинг.

МАЪРУФХОН: — Хўп. бўлади. Сиз ошни сузгунингизча, мен **«ток»** зордан бориб, **«ўрик»** териб келаман.

Ёзиб олувчи **Мирҳосил ТЎРАБЕКОВ.**

Спорт

СОВЕТ БОКСЧИЛАРИ ҒАЛАБАСИ

Германия Демократик Республикасининг Галле шаҳрида бокс бўйича ўтказилган Европа чемпионати ниҳоясига етди. Финалга чиққан олти боксчимизнинг бештаси ғалабага эришиб, Европа чемпиони бўлди. Айниқса, Виктор Савченко, Леонид Шапошников ва Евгений Горстковлар кучли зарбалари билан рақибларини довдиратиб қўйишди. Бу учрашувларда совет боксчиларининг устунлиги яққол кўриниб турарди. Мамлакатнинг мутлоқ чемпиони, оғир вазнли Евгений Горстковнинг ринг эгаси Фангхенель билан ўтказган учрашуви кескин бўлди. Боксчимиз аввалига нокдаунга учрашига қарамай ҳужумни давом эттирди ва рақиби устидан нокаут билан ғалабага эришди.

Чемпионатда Валерий Лимасов ва Давид Квачадзелар ҳам ғалабага эришиб, чемпион бўлишди. А. Ткаченко польшалик Блажинскийга ютқазиб, кумуш совриндор бўлди. А. Клюев билан В. Рибаковлар учинчи ўринни олишди ва бронза медали билан тақдирландилар.

Чемпионатда жами саккизта медалга сазовор бўлган совет боксчилари умумкоманда ҳисобида ҳам ғолиб келишди.

ГОЛЛАРГА БОЙ ТУР

Олий лига қатнашчилари ўртасида навбатдаги саккизинчи тур голларга сероб бўлди. Мавсумда Киев динамочилари биринчи йирик ғалабага эришдилар. Улар ўз майдонларида Марказий армия спорт клубини 4:0 ҳисобида енгишди. «Заря» эса «Черноморец» устидан 4:1 ҳисобида ғолиб келди. Пойтахтнинг икки командаси «Торпедо» ва «Динамо» учрашувида ҳам мухлислар тўртта голнинг гувоҳи бўлишди. 2:2 ҳисобида дуранг ўйнаган командалар ўз активларига биттадан очко ёзишди. Шу турнинг бошқа ўйинлари қуйидагича тугади: «Арарат» — «Динамо» [Тбилиси] — 2:0, «Шахтёр» — «Карпат» — 3:2, «Днепр» — «Зенит»—0:0, «Локомотив»— «Крылья Советов» — 2:1, «Нефтчи» — «Қайрат» — 1:1.

Саккиз учрашувдан сўнг 12 очко тўплаган пойтахт динамочилари чемпионатда пешқадамлик қилишмоқда.

РЕСПУБЛИКА ЧЕМПИОНЛАРИ

Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғида ёшларнинг II спорт ўйинлари программаси асосида Бухороча усулда кураш бўйича мусобақалар бўлиб ўтди. Кескин беллашувлардан сўнг «Буревестник» жамияти полвонлари Х. Алиев, У. Қиличев, С. Саидов, А. Елов, Г. Меллибоев, С. Жумаев, А. Ҳасанов ҳамда «Пахтакор» вакиллари М. Лалаев, У. Шомуродов ва А. Ризвоновлар республика чемпиони бўлишди.

Умумкоманда ҳисобида 44,5 очко тўплаган «Буревестник» командаси биринчи бўлди. «Пахтакор» иккинчи, «Спартак» учинчи ўринни олди.

9 июнда эса бу ерда Фарғонача усул бўйича мусобақалар бошланади. Бу билан спорт ўйинлари программасига киритилган 26 турга якун ясалади. Программанинг энг сўнгги тури — енгил атлетикачилар мусобақалари шу ой охирида ўтказилади.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника Давлат комитетининг

«СССР 50 ЙИЛЛИГИ» НОМЛИ ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ ҚОШИДАГИ ЯНГИ ОЧИЛГАН

176-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1977—78 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Пресслаш асбоб-ускуналари оператори, металл бўйича универсал токарь, универсал фрезерчи, механик-йиғув ишлари слесари, темирчилик-пресслаш асбоб-ускуналарини созловчи, асбобсоз-слесарь, электр-газ пайвандчи, программали бошқариладиган станоклар оператори, ТВЧ (юқори частотали ток) қурилмаси созловчиси, электромонтёр-электрослесарь, гальваник автомат линиялар оператори, агрегатли, махсус, тиш йўниш ва резьба-фрезерлик станокларини созловчи, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, электр пайвандчи, электр кўтарма кранлари машинисти. **Ўқиш муддати — 1—3 йил;**

темирчилик-пресслаш ускуналарини созловчи, пресс ишлаб чиқариши оператори, электр кўтарма кран машинисти. **Ўқиш муддати — 1 йил.**

ЎҚИШ МУДДАТИ БИР ЙИЛ БЎЛГАН ГРУППАЛАРДА СТИПЕНДИЯ ТЎЛАБ БОРИЛАДИ ВА СЎНГГИ ИККИ МУТАХАССИСЛИККА КЎПРОҚ ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА 15 ЁШДАГИ 8—10 СИНФ МАЪЛУМОТИДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ГСПТУни тамомлаган йигит-қизлар тўлиқ ўрта маълумот ва танлаган касби бўйича диплом оладилар ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртига қабул қилинганлар уч маҳал бепул овқат, кийим-бош, махсус жомакор билан таъминланадилар. Четдан келганлар секция типидаги ётоқхоналар билан таъминланадилар.

Ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топилган маошнинг 33 проценти тўлаб борилади. Билим юртини тугатгандан сўнгги маоши — 250 сўмгача.

Билим юртида стадион, спорт зали, сузиш бассейни мавжуд. Ёзги каникул даврида Чимён тоғларида спорт соғломлаштириш лагерлари ишлайди.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: директор номига ариза, автобиография, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида гувоҳнома (аттестат), яшаш жойи, отаси ёки онасининг иш жойидан справкалар, 6 та фотосурат (3х4 см.), характеристика.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юрти адреси: 700177, Тошкент ш., 177, 1-Ташавтомаш массиви, (1, 1-«Экспресс», 24, 73-автобусларнинг, «Трактор заводи» бекати).

СУҲУМИ ШАҲРИДА 30 ИЮНДА

1966 ЙИЛГИ ДАВЛАТ 3 ПРОЦЕНТЛИ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЁМНИНГ

88-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Ютуқлар 40, 100, 500, 2500 ва 5000 сўм ҳажмида белгиланган.

Заём облигациялари 10 сўмлик ва 20 сўмлик қилиб чиқарилади. 10 сўмлик облигацияга ютуқ чиққанда ютуқнинг ярми берилади.

Ҳар бир 100 миллион сўмга умумий суммаси 512 минг 560 сўмлик 9 минг 400 та ютуқ ўйналади.

ЗАЁМ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ ҲАММА ОМОНАТ КАССАЛАРИДА СОТИЛАДИ ВА СОТИБ ОЛИНАДИ.

ДАВЛАТ 3 ПРОЦЕНТЛИ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЁМ ОБЛИГАЦИЯЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Гимнастика. 10.30 — **Мультфильм.** 10.40 — Катта оиланинг отаси (телеспектакль, 1-2 қисмлар). 15.30 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Китоб. Давр. Китобхон. 16.40 — **Қилич таққан бола** (телеспектакль, 2-қисм). 17.45 — Москваликларнинг ишчи кафолати. 18.15 — Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун. 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — Расмларда қуёш акси бор. 19.30 — Фильм концерт. 20.15 — Инсон ва қонун. 20.45 — **Умр ўртаси** (бадиий фильм, 1-серия). 22.00 — **«Вақт»** 22.30 — «Венада баҳор» (музикали программа). 23.55 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Фильм-концерт. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.50 — **Чукотка бошлиғи** (бадиий фильм). 18.30 — **Мультфильм.** 18.45 — «Бойчечак». 19.15 — Бекобод металлургия заводи қурилишларида 19.45 — **Ахборот.** 20.00 — Ўзбек классик қўшиқлари. 21.00 — **Ахборот.** 21.20 — Пушкинхонлик. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — **Ғўза парвариши илғорлари, тенглашинг.** 22.50 — Кино оламида.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

19.05 — Фильм-концерт. 19.40 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 20.10 — Ҳужжатли фильм. 20.45 — **Янгиликлар.** 21.05 — **Математика.**

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7|VI да **Чио-Чио-Сан,** 8|VI да **Тошкент хореография билим юрти ўқувчиларининг ҳисобот концерти,** 9|VI да **Испан миниатюралари.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7|VI да **Келинлар қўзғолони,** 8|VI да **Кўрмайин босдим тиконни,** 9|VI да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8|VI да **Оддий мўъжиза,** 9|VI да **Йиллар ўтиб.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **РСФСР халқ артисти Маргарита НАЗАРОВА раҳбарлигидаги «ЙУЛБАРСЛАР» аттракциони (19.30).**

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Катта пойга** (катта зал), **Биз бир-биримизни шундай севардикки** (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Кўл узра соната садоси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Йилнинг тўрт фасли — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Мардлик учун юз грамм — «ЧАЙКА» (12, 14, 16.00), «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Мафия чангалида — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Ширин аёл — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

«Мулен Руж» — «ЧАЙКА» (18, 20.00, 21.45), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ютуқ — «ИСКРА» (20.30).

ЁЗГИ БИНОДА

Ширин аёл — «ФЕСТИВАЛЬ»

Мафия чангалида — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 03417. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. 1638.